ANUL I No 112 — 6 PAGINI 2 LEI — Luni 24 Noembrie 1941

Basarabia

Ziarul nouei vieți românești

Redacția din București, Bulevardul Lascăr Catargiu, 31 Tel. 2.08.45 | Abonamente: Un an 500 lei, 6 luni 250 lei, P-tru instituții 1000 lei | Redacția din Chișinău, Strada Mihail Eminescu, 19, Telefon 302

Să bat la ușa ta măruntă, muncitor sbuciumat, și să-ți intind o mână caldă de frate, ridicat și el prin muncă și prin trudă. Ca să simți că munca ta este inteleasă, că mă zbat pentru mulțumirea ta și a familiei tale impovărate. Această mulțumire va veni prin infrățirea tuturor, prin munca noastră laolaltă, prin intelegere și ascultare și nu pe căile urei sau ale prăbușirii altuia. Fiindcă munca și credința inalță, pe când invidia și ura surpă. Și tot gândul meu este să te inalț prin grije curată și creștinească față de tine și de ai tăi.

MAREȘAL ANTONESCU

ROLUL DE APOSTOLI AL SLUJITORILOR BISERICII

Ca nici o altă instituție, singură biserica are cea mai mare datorie și cea mai puternică armă: de a fi stăpâna și indrumătoarea sufletului omenesc. De ordin divin, biserica are un scop divin: acela de a mântui sufletele. Și nici o altă instituție nu are la indemână mijloacele pe care le are biserica, de a-l mângâia, de a-l intovărăși in drumul vieții dela leagăn până la mormânt.

Oricât de bine situat materialicește, sau oricât de instruit intelectualicește, omul simte, adeseori, nevoia, de a se refugia intr'un colț nebănuit al sufletului său, are uneori silă de toți și de toate, nu-și mai amintește ce i-a plăcut sau ce a isbutit eri, și azi voiește să fie singur cu sufletul său. Aici el, omul, îl caută pe Făcătorul său. Omul voeşte să stea cu Dumnezeu. Și atunci dacă biserica și preotul ei prind acest moment, — și sunt dese momentele acestea in sbuciumata viață omenească — pot face mai mare și mai prețios lucru: de a apropia pe om de Dumnezeu, de a-l face pe om ca să poată să se renască din această clipă, intr'un om nou — după chipul și după asemănarea Aceluia ce l-a creiat!

O intreagă viață omul se sbate, se frământă, se agită: iubește, urăște, se trudește, se mâhnește, se veselește — însă când vine clipa aceea mare, a regăsirii de sine, biserica trebue să fie la indemână cu preotul ei!

Ca duși de o mână nevăzută, vin sufletele invinse sau obosite, la odihna binefăcătoare a bisericii. Aleargă sufletul și cade in genunchi istovit la singura lui nădejde și salvare: biserica. Aici rolul preotului devine mare, puternic, covârșitor; să poată câștiga pentru Hristos, definitiv, un suflet, după cum se poate și pierde.

Deci, blândețe, tact și prudență. Ca un părinte către un fiu rătăcit, ca un doctor lângă un pacient, ca un frate la durerea altui frate, așa și preotul și biserica trebue să fie alături de sufletul sbuciumat și infrânt de valurile vieții, și biserica să-i fie liman lin și odihnitor.

Sufletul creștinului fuge de acest soiu de preoți. Biserica ii repudiază. Inșiși preoții buni și conștiincioși nu-i pot iubi din inimă niciodată!

Căci preoția e un apostolat, o amplă manifestare a iubirei omenești și dumnezeești. Biserica nu poate fi decât ceeace a lăsat-o Mântuitorul — Casa Tatălui și depozitara Sfintelor Mistere.

Cât de vinovați sunt cei ce nesocotesc sufletul omului, și câtă nedreptate săvârșeșe cel ce pentru bunurile și trecătoarele măriri ale deșartei vieți, indepărtează dela sânul cald al bisericii, prin măsuri arbitrare și prin necunoaștere, pe acei ce ard de jarul unei vieți de apostolat și misionarism.

Rolul bisericei este acel de a sfinți viața și de a mântui sufletul.

Rolul preotului este de a fi demnul urmaș al apostolilor și de a folosi cu iubire și dăruire de sine, pentru mântuirea sufletului, toate darurile păstrate și invățate de biserică de veacuri.

Fericiți sunt acei ce le vor intelege!

Fericiți acei ce le vor urma!

Pr. Petru Gh. Savin

GENERALUL BASARABIEI

Personalitatea d-lui general V. Atanasiu este adânc legată de structura națională a Basarabiei. Comandant al unei mari unități, care a garantat libertatea provinciei noastre tot timpul inainte de cruda lovitură a anului 1940 și care a luptat cu o epopeică bravură pe colinele aceleiași Basarabii, astăzi desrobită prin marea risipă de eroism a aceluiași corp de armată, in ziua când populația celui mai schilodit oraș de nebunia bolșevică, a intâmpinat cu o adevărată bătălie de flori trupele liberatoare și incercate in lupte, s'a adresat basarabenilor săi, cu glas de nesfârșită iubire, pentru a le reaminti sacrificiile ce le-a depus țara spre a-i vedea readuși in albia națională.

„Uitați-vă la Chișinăul de astăzi și amintiți-vă de Chișinăul de eri — cum vi-l lăsasem noi și cum vi l-au lăsat bolșevicii, — a spus Generalul Atanasiu.

Ostașii s'au bătut pentru voi și și-au dat și viața și sângele pentru voi".

Intr'adevăr, astfel putea să vorbească noul cavaler al ordinului Mihai-Viteazul, care pe câmpul de bătaie al Lăpușnei, Tighinei și Cahului, disprețuind primejdiile, se cobora până la posturile de comandă ale batalioanelor, străfulgerând cu privirea câmpurile infășurate in aburul vitejiei ostașilor săi.

Astfel putea să vorbească numai Generalul Athanasiu, care a contribuit cu o largă ințelegere a imprejurărilor la consolidarea conștiinței naționale a Basarabiei și dacă astăzi ea e vie și gata a se incadra in glorioasa spiritualitate românească, un merit de o elogioasă notorietate il are aproape cu exclusivitate Generalul Basarabiei, Vasile Atanasiu.

Omul acesta de o efectivă capabilitate de cuprindere a psihologiei basarabene, brav in bătălie și intransigent in vorbă, a reușit in răstimpul petrecut in provincia transpruteană, atât in calitate de comandant al unei divizii din Sud, cât și mai târziu in calitate de Comandant al Corpului 3 Armată, să-și câștige respectul și atașamentul tuturor românilor de dincolo de râul durerii naționale, Prutul.

Ultimul a părăsit Chișinăul in cernita zi de 28 Iunie a anului trecut, pentru ca la 4 Iulie 1941 să se arunce primul peste hotarul impus de oamenii Satanei.

Toate victoriile neperitoare ale ostașilor români in Basarabia, cele dela Lăpușna, Tiganca, Bălceana, Hâncești, Mingir și Plahteevca aparțin aproape in intregime cestui glorios general.

Sângele, care a răcorit pământul basarabean ce-și cerea răzbunarea, a fost sângele fierbinte și darnic al ostașilor generalului Athanasiu. Era prea strâns legat de provincia cu cel mai dramatic destin, pentru ca să nu-l verse din belșug și cu rodnicie. Din plămada acestui sânge va crește trăinicia românească a Basarabiei.

Calmitatea cu care rezolva momentele grele in bătălii, vioiciunea ce-o strecura in persis-

Sergiu Matei Nica

(Continuare in pag. IV-a)

La un post de comandă german

COSTUMUL NAȚIONAL ROMÂNESC

Frumusețea costumului nostru național, a fost recunoscută până in cele mai depărtate colțuri ale lumei și nu rare au fost prilejurile când imbinarea coloritului, așternut pe ii de pânză spumoasă, sau pe fote țesute cu râuri de lumină, ne-a săltat fața din necunoscut, mai mult ca un vraf de volume propagandiste.

Se cunoaște cazul unei expoziții de cusăturilor românești peste Ocean, care a stârnit zgomotoase ecouri in presa americană; după cum se cunoaște de asemenea desăvârșitul succes al aceluiaș produs național, in ansamblul expoziției statelor europene, care a avut loc la Berlin, mai anii trecuți. Am putea spune că, frumusețea costumului nostru național [illegible] dincolo de hotare decât in țară!

Și vina o purtăm noi toți, cari am desconsiderat acest produs casnic, din simplul motiv că-l avem prea la indemână; era — cu alte cuvinte — prea al nostru. Ne rafinasem in gusturi până la exaltare și imbuibați cu de toate, incepusem să avem preferințe pentru produsele sută la sută străine, caladizind cu oarecare bunăvoință să admitem produsele fabricilor cari ne garantau cel puțin in parte existența firului englez. Dimia românească venea prea direct din oae și piua nu reușea să-i imprime cât de cât aspectul de „import". Preferam deci vitrina, in locul odăii românești bine gospodărite, din care cauză această bună gospodărie a fost nevoită să-și reducă producția, aflându-se in pragul totalei suprimări.

Cât privește celălalt produs casnic, acela necesar vestmintelor femeești, el nu și-a păstrat tăietura și coloritul clasic decât in familiile unde costumul național își avea cultul lui, cu excepția că se păcălea folosindu-l rar, numai la ocazii. In majoritatea căminurilor românești, produsul casnic național n'a fost cunoscut nici măcar in formă experimentală, deoarece marile state cu ideologii democratice aveau grija să nu cultive — prin presa lor bine organizată — gustul „eftinului" și „practicului". Era sistemul de totdeauna al marelui capital, care distruge tot ce-i stă in cale prin reclame momitoare, ale căror secrete ne-a fost lesne să le descifrăm. Mulțumită acestui sistem nenorocit ne-a fost dat să intâlnim — mai ales in părțile ungurene din Ardealul dezrobit — costume femeești de-o imaginație mai mult decât caricaturală.

A trebuit să intervină criza din ultimii ani; ca produsul nostru național să fie din nou căutat, ba chiar prețuit cum poate n'a mai fost de multă vreme. Și credem că ar fi cazul ca să se găsească o formulă a incadrării acestui produs casnic, in ceeace a fost in trecut, desprinzându-se din existența lui in prezent, tot ce-i influență străină.

Vremurile pe cari le trăim ne cer imperios viață românească pe pământ numai românesc și din această viață face parte și costumul național; care, ca și graiul neamului, este acelaș și la răsărit ca și la apusul hotarelor de mâine și de totdeauna ale țării. Costumul național trebuește adus la locul lui de cinste, dar numai in forma și coloritul clasic, calități cari l'au ridicat la rang de măeastră artă in fața celor cari știu să culeagă frumosul din puzderia totului care-i menit să rămână in prea izbitorul „obișnuit".

Al. Negură

INTR'O CAZARMĂ DE AMINTIRI LA UNGHENI, PE PRUT

Cei douăzeci și doi de kilometri dela Sculeni spre Ungheni, i-am făcut foarte anevoios. Mă grăbeam să prind trenul de Chișinău, dar noroiul cleios și de-o adâncime de până la butucul roții nu mi-a dat această posibilitate. Tot parcursul abea l-am putut face in unsprezece ceasuri și intr'un furgon lipovenesc, găsit cu mare greutate. Desigur cu intervenția autorității polițienești dela locul de purcedere.

Pe la amiază, după ce vântul se mai potolise și soarele incepuse să-și arate zâmbetele din câte o geană de aur, am putut să-mi desmorțesc picioarele traversând traseul de cale ferată până pe peronul gol de lume, dar plin de amintiri.

La Ungheni imi făcusem cândva stagiul militar. Mă plimbasem târziu pe digul liniei ferate până la „Villa Mona" și de acolo rătăcisem adesea ori prin păpurișul de pe vale, până in satele invecinate la Dănuteni ori in altă parte.

Serg. Filip Nicolae, cel mai bun și cel mai drag camarad de arme imi pervertise gustul stabilității. Din cazarmă și noaptea dar mai ales in zilele de sărbătoare prin poarta mare a numărului patru (aceasta era o poartă enigmatică, mare, fiindcă era necunoscută și camuflată cu niște uărme fictive pe după care se putea evada in voie) o ștergeam nevăzuți. Din urma noastră nu răspundea decât vântul cu slabele lui antene primăverine și noaptea. In colo păpurișul era tăcut și stelele de deasupra sclipitoare ca niște licurici expansivi, urcați undeva prin iarba albastră a cerului. Vasile Beldianu, sergentul dela mobilizare, știa numai el singur să guste farmecul acestor nopți, când pe malul bălții reușeam să intâlnim păreri din cele mai riscante pe chestia lui Eminescu, mai la modă, ori altor poeți clasici intrați și in cazarmă printre soldați.

Dar aceasta a fost cândva. Pe atunci tunul nu bubuia in Răsărit, iar Rusia Sovietică era doar o amăgire pentru noi, in care nu credeam. De atunci insă a trecut un an de neajunsuri și de strângeri de inimă. Cazarma regimentului depe Prut s'a umplut de umbre de pângăritori de biserici și de vise desfrâmate.

ABIA ACUM AM INCEPUT SA NE-ADUNAM TRECUTUL

Cu toată grozăvia anului de opres, bolșevismul insă nu a putut pătrunde in sufletele moldovenilor. Cei câțiva vecini, niște megieși foarte pașnici, in afară de evrei, totdeauna elementul de discordie și de intrigă nefastă au rămas aceeași. M'am intâlnit cu ei și-mi dădeau lacrimile. Mi-au povestit de vremea de sub opres lucruri dureroase. Rolul jidovilor in prăbușirea provinciei a fost capital, conducerea fiind exclusivă in mâinile lor, aceștia au hotărît toate deportările și toate crimele.

— „Un an intreg, viața aici nu a fost numai un haos ci un iad. Un iad in care nu mai puteai intelege nimic. Am văzut oameni plângând ca inainte de apocalips, de câte ori N.K.V.D.-ul își făcea făcea apariția in porțile caselor noastre".

Pe frunte i se scurgea o broboană de sudoare rece și moș Profire Nedelcu, cu fruntea incununată de amintirea unei umbre intunecate părea, parcă eliberat de o mare și necunoascută povară.

— „Au dus-o greu domnule sergent, foarte greu. Moș Profirie imi vorbea ca pe vremea când eram ostaș și-și trecea mâna peste frunte cu aceeași ușurință și intelepciune bătrânească. Stăteam de vorbă de multe ori. Uneori până noaptea târziu.

— Da domnule sergent am dus-o greu, dar de acum am inceput să ne adunăm trecutul la un loc. Din țară au venit mulți. Azi ați venit Dumneavoastră! Ca mâine va veni Doctorul Chirgan și poate vor veni și băieții mei.

M-i dor de dânșii de mă usuc dar lasă-i să lupte. Pentru țară și pentru creștinii oropsiți de dincolo, nu-i păcat să moară! Să

Neculai V. Coban

(Continuare in pag. IV-a)

Pe urmele războiului

FRONTUL DE EST DUPĂ ULTIMELE LUPTE

Englezii incearcă să ia ofensiva in Africa de Nord

Pe frontul de Est, luptele continuă cu inverșunare, mai ales in sectoarele de centru și sudic. Luptele cari s'au dat in ultimele zile in aceste sectoare, imediat după incetarea viscolului, au fost dintre cele mai crâncene, aducând forțelor germane succese importante.

In sectorul de centru, forțele germane desfășură acțiuni cari fac viața Moscovei și a bolșevicilor cari o apără din ce in ce mai grea iar aviația germană in formațiuni masive execută bombardamente cu adevărat infernale asupra intăriturilor și stabilimentelor ei militare și fabricilor. Dintr'o telegramă care explică situația actuală din Moscova, se poate vedea că la isbucnirea răsboiului, bolșevicii au silit populația acesteia să pregătească sisteme de apărare in eventualitatea unui asediu și să subscrie sume extrem de mari la imprumutul de răsboiu, lucru care le-a injumătățit salariile. Pe de altă parte, femeile apte de a purta armele, au fost inrolate și supuse unui indelung și metodic antrenament de răsboiu. Când, insă, s'au arătat deasupra Moscovei primele escadrile germane, conducătorii bolșevici au fugit care incotro, pentru a se pune in siguranță. Populația, bineințeles, a fost cuprinsă de panică, iar când și o parte dintre bolșevici au trebuit să ia acelaș drum ca și conducătorii lor, panica populației a atins culmea. Dar cum Moscova fusese sortită pentru rezistență, golurile formate in rândurile apărătorilor prin fuga unui mare număr dintre ei, au fost umplute cu femei, cu bătrâni și chiar cu copii. Indemnată să moară pe baricade, fără vreo șansă, această populație este obligată, in acelaș timp, să indure mizeria și teroarea cea mai infiorătoare.

Sectorul sudic este de două zile intr'o mișcare crescândă. Forțele germane inaintează cu rapiditate, in scopul de a curăți terenul de resturile bolșevice din bucla Donețului.

Atât in sectorul din centru, cât și in cel sudic, aviația germană a jucat și de data aceasta un rol covârșitor, in pregătirea anticipată a luptelor date de forțele germane terestre. Astfel, au fost bombardate neincetat și in primul rând toate nodurile de cale ferată și șoselele principale, cât și fortificațiile in curs de executare de pe Volga.

Realizările, dealtfel, ale aviației germane dela inceputul răsboiului cu Rusia Sovietică se ridică la cifre impresionante. Ea a făcut peste treizeci de mii de raiduri, parcurgând aproape douăzeci milioane de chilometri, ceiace ar insemna

(Continuare in pag. IV-a)

PAGINA LITERARĂ

LITERATURA DE MÂINE

D. N. Davidescu, în cartea sa de Aspecte și direcții literare, apărută mai de mult și care a stârnit vâlvă și nenumărate discuții, afirma, printre altele, că „până la simbolism nu se poate vorbi de o literatură românească". Sprijnitorul noulor curente, binecunoscutul F. Aderca, entuziasmat și candid, totodată, ca să întărească spusele celui de mai sus, dându-le pecetia valabilității, se leagă, cu amândouă mânile, ca de un fir de pang, de greșitele și inadmisibile constatări, pentru a pafni pe nări următoarele figuri stilistice: „D. N. Davidescu s'a destrămat, s'a topit în această noapte a pastișelor literare, scriind axiome de acest fel, cu parțialitate și cu curaj, care mai mult decât orice, îi asigură rangul de poet".

Dacă ne-am lua după șoaptele mieroase ale unui atare domnișor cu perciuni, care sublinia faptul că, în Franța, „azi se recunoaște însemnătatea deosebită a simbolismului" —unde am ajunge? Rezultatele acestor trecute dar triste experiențe se pot pipăi și vedea.

Nu vrem să învinuim simbolismul dela noi sub nicio formă, și nici într'un fel, deoarece a dat poeți valoroși, de un indiscutabil talent, literaturii române. Ce notă originală, însă, se desprinde din operele simboliștilor noștri, când știm, prea bine, că rădăcinile lor le găsim înfipte în Franța, că stau, umili și pierdiți, sub zodia influenței simbolismului francez?

Nu mai trebue să stăm nedumeriți, copleșiți de vedenii și remușcări, la răspântia de drumuri streine, ci, încrezători în propriile noastre puteri, să ne întoarcem la pământul luminilor și al mormintelor strămoșești, să ne scăldăm sufletul în apa sănătoasă și vie a autohtonismului, să ne debarasăm de balastele și propteliile venite de aiurea, pentru a fi în stare să facem, cât de curând, saltul gigant în eternitate. Fiindcă spunea Visarion Bielinschi, marele critic rus, că „dacă un popor posedă forțe interioare, n'are de ce să se îngrijească de originalitatea sa națională; ea se va manifesta dela sine ca și natura".

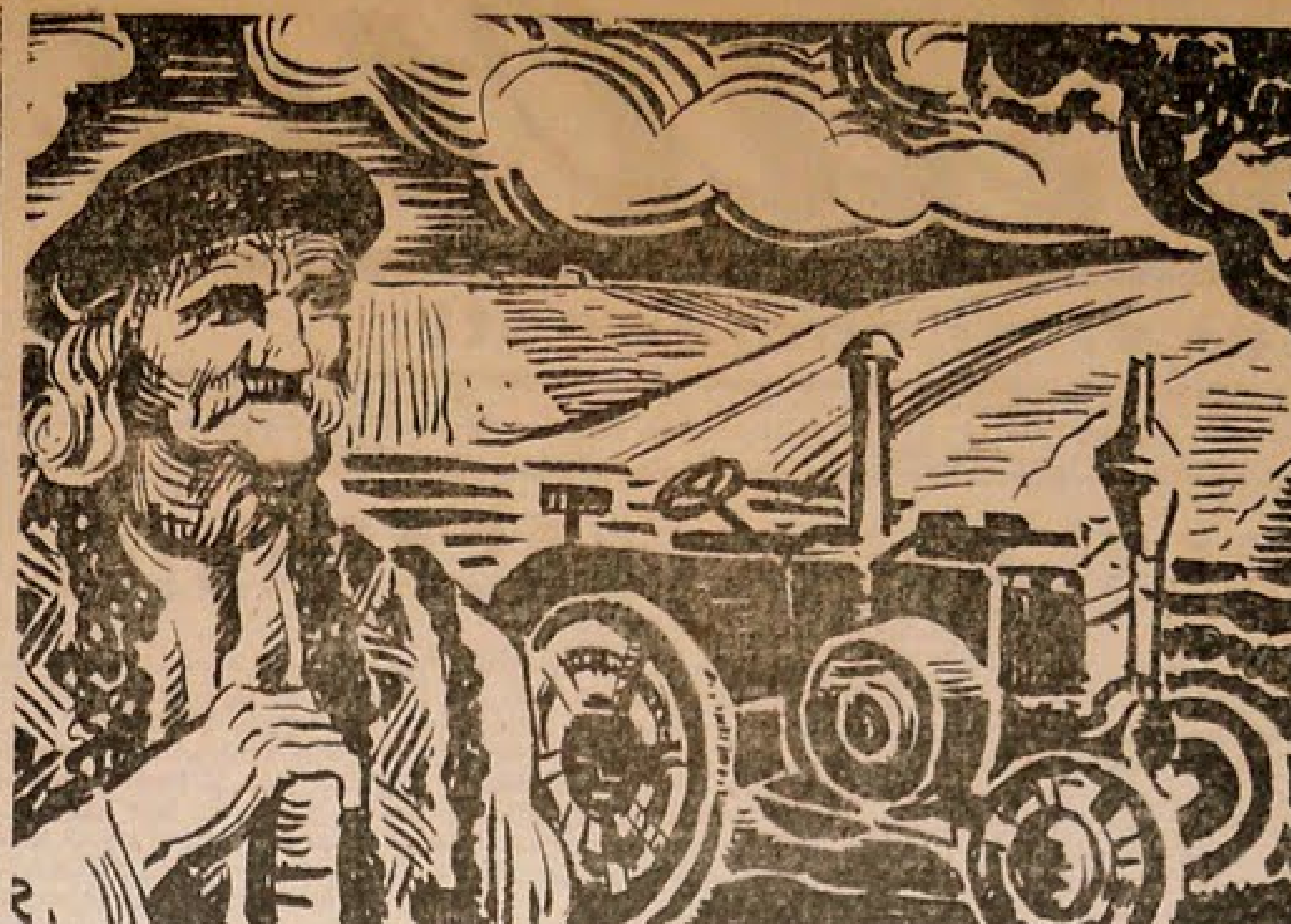
Sunt mulți, foarte mulți, care și astăzi, încă, te apostrofează emfatici și batjocoritori: „Hm! Adică să rămânem la searbăda literatură a înaintașilor? Să ne mulțumim cu zădărnicitele investigații semănătoriste, să nu mai producem nimic nou, nimic personal?" Le vom răspunde tuturora: să producem. Dar nu imitând. Nu furând. Operele înaintașilor, care ne-au mângâiat anii copilăriei și ai primăvăratecelor doruri, au fost un început; un prim pas, neajutat de nimeni. Ce exista mai înainte de ei, deschizătorii de drumuri și de istorie? Fum. Atâta doar.

Este permis, însă, — și pun întrebarea aceasta conștiințelor vândute — ca ridicând în slăvi pe un Camil Baltazar, Ilarie Voronca, Isaia Răcăciuni, Ițig Pelts și mulți alții, să lovești în gloriile neamului tău, într'un V. Alexandri, Panait Cerna sau St. O. Iosif, pe motivul că-s vechi și scoși din uz, scoborându-i până sub nivelul celui de pe urmă dadaist? Trebue de ținut seamă de împrejurările în care și-au rotunjit scrisul, de gradul de cultură din acele vremuri, dar mai presus de toate de intențiile lor sublime, de sentimentele înalte care îi însuflețeau în sbaterea lor cotidiană pentru a smulge din cer focul sacru al artei nepieritoare. Atunci, un veac în urmă, nu trăiam absolut liberi. O bună parte din frații noștri purtau jugul străin. Scriitorul era cornul de argint prin care răsunau aspirațiile poporului de jos, redeșteptarea către o viață mai bună. Era apostol și luptător neînfricat pentru cauza națională.

Era bulgăre din pământul plămădit cu sângele bunilor și străbunilor lor țara lui scumpă — iconiță, pe care o purta în străfunduri de suflet, foșnetul frunzelor, lacrima doinelor, toate...

Literatura de mâine, literatura viitorului, va vibra numai de simțire autentică, românească, întremată fiind de o necunoscută lumină. Va fi literatura unui popor care nu fuge de maica purcederii sale și care nu își urăște idealurile. Departe de a ne bălăci în ape searbede și false, printr'o muncă și dragoste uriașe, purtând în priviri flăcări de luceafăr renăscător, putea-vom păși, nesovăelnici, pe culmile, pe care Dumnezeu ni le-a rezervat de mult.

Sergiu Grosu

LITERATURA „MOTORIZATĂ" A SOVIETELOR

Intr'o țară, în care toate manifestațiile sufletești erau cicatrizate de exclusivitatea propagandei politice, unde personalitatea individului nu se putea afirma decât pe târâm electoral, unde după expresia lui Friedrich Engels, doctrinarul sistemului comunist, „n'au ce căuta caracterele acolo unde comuna e un caracter", era normal ca literatura unei astfel de țări să nu aibe nimic cu aspirațiile artistice ale omului, dozat cu o puternică libertate.

Ca să se poată vedea, cât de artificială era această literatură sovietică, e deajuns să subliniem, că nici un nume de scriitor sovietic n'a reușit să treacă granița țării natale. V. V. Maiacovschi, pe care propgandiștii lui Stalin l-au prefăcut într'un agent terorist, nici acesta, cel mai răsărit dintre toți, n'a reușit să fie recitat prin cluburile Parisului, decât tot numai prin intervenția internaționalei comuniste.

Personagiile literaturii sovietice, (nu ale literaturii vechei Rusii, care nu se poate compara cu cea actuală!) sunt niște simple instrumente oarbe în mâinile instructorului sovietic. Corelațiunea lor în viață e inexistentă. Sunt simple păpuși dirijate, care n'au nicio legătură cu sensul realităților vieții și sunt moarte, fiindcă arta nu le poate accepta.

Sciitorii literaturii staliniste, a căror cunoștință o facem abia acum, prin cărțile ce ne-au rămas în urma retragerei hoardelor năvălitoare de anul trecut, s'au străduit în decursul celor douăzeci și trei ani de ființare comunistă, să introducă în mulțimea de cititori obligatorii un ritm de energie, pe care n'au fost în stare să-l întrevadă altundeva, decât în sunetul motoarelor.

Luați oricare poezie sovietică și veți întâlni specificul miros de benzină.

Poeții sovietici nu puteau să fie preocupați de procesele interioare ale ființei omenești, fiindcă chiar dacă s'au sesizat de prezența lor erau obligați să nu le admită. Prin exteriorizarea lor se promova individualitatea umană, ceeace era în contradicție cu constituția stalinistă, mai puternică și mai apăsătoare ca orice om.

Sunetul de motoare, care se întrevede în fiecare vers sovietic, a servit ca un narcotic pentru a stăpâni nerăbdarea și turpiditudinea populară.

Avem în față o „Istorie a literaturii natale", tipărită în 1940, de A. S. Tolstoi, P. A. Șvcenco și A. I. Petropavlovscaia. Se deschide cu portretele lui Lenin și Stalin și începe dela A. S. Pușchin, din care culege numai bucățile mai nervoase, mai electrificante, mai aproape de interpretările autorilor.

Urmează M. I. Lermantov, cu „Cântecul lui Ivan cel Groaznic", un tablou de asiatică cruzime, pentru ca să-l înșire apoi pe N. V. Gogol cu „Taras-Bulba".

Din A. I. Odoevschi, N. M. Iazâcov, I. A. Crâlov, I. S. Turgheniev, A. N. Maicov, Taras-Șevcenco, N. A. Necrasov, Gleb Uspenschi, A. P. Cehov, M. E. Saltâcîv-Scedrin, Lev Tolstoi, istoriografii n'au găsit cu cale să reproducă decât ceeace e mai fără importanță în operelor.

In biografiile corespunzătoare ei caută cu tot dinadinsul, să găsească afinități cu noua sistemă literară sovietică. In acest scop pervertesc și insinuiază, iar ca să nu întâmpine un vrăjmaș prea puternic uită de Dostoevschi.

In schimb apar nouii corifei ai literaturii motorizate: Djambul, V. V. Maiacovschi, D. I. Furmanov, N. A. Ostroevschi, A. N. Tolstoi, A. G. Stahanov, M. C. Demcenco, F. Panferov, P. Pavlenco, O. Curganov, L. Mehlis (jidan), E. V. Vinogradova, N. Nezlobin, V. Gusev, V. Lebedev-Kuman și alte nume care nu spun nimic decât tendința de execrabilă propagandă marxistă, în ritmul tehnicei motorizate rusești.

Cine a mai auzit despre ei? Și sunt totuși unii decorați de Stalin cu ordine înalte.

Fără sinceritate, fără cultură, fără fără viață și fără adevăr, literatura sovietică era condamnată dela început dispariției.

Nici o preocupare înaltă nu se vede în ea, e de o grosolănie care strivește orice bun simț și nu poate avea nici o repercursiune asupra individualității omenești, fiindcă nu rumărește frumosul, ci artificialul narcotizat de vibrații interne.

Odată cu distrugerea tankurilor și tractoarelor, pe care le poți întâlni în fiecare bucată literară sovietică, a pierit și o literatură, care sfida eternitatea estetismului artistic și menținea o stare de agramatism și îngenuchiere a personalității omenești.

Sergiu Matei Nica

OCTAVIAN GOGA ȘI BASARABIA

Să ne întoarcem, în aceste clipe, cu gândul la acei cântăreți ai neamului, cari au făcut să tresalte, în vremuri grele și de restriște, sufletul însângerat al nației. In vălmășagul de împrejurări, cu grijile și nevoile clipelor de față, rare-ori sufletul ni-se oprește la porțile amintirilor. Și câte am avea de învățat dela acei stiluitori de slovă și trudă românească, ce au purtat făclia cuvântului scris în vremuri de isbeliște și de furtună, în timp ce energia neamului fusese risipită de o ursită nenorocoasă.

Basarabia a fost obiectul de slavă și trâmbiță de sbucium a mai multor scriitori ai neamului. Suferințele ei trecute, sub cnutul robiei țariste, a făcut să tresare sufletul sensibil al poeților și scriitorilor noștri, cari au așternut durerea nației în stihuri nemuritoare. Sufletul basarabean, blândețea oamenilor și puterea credinței lor, peisagiul nostalgic și atitudinea lor visătoare, au făcut să se nască un nou sentiment de adâncă prețuire pentru această mult încercată provincie românească.

De sub cenușa uitării apar, ca o mustrare pentru noi cei de aci, o serie de scriitori români a căror atitudine față de Basarabia, constitue un document dintre cele mai de seamă. Dacă din punct de vedere politic și administrativ, dela 1918 și până în anul grelei încercări 1940, Basarabia a fost neglijată, este oarecum de înțeles, mai ales dacă vom ține seama de faptul că și celelalte provincii au fost lăsate pradă lipsurilor și neînțelegerii. Spiritualicește însă Basarabia a trăit mai viu decât celelalte provincii în conștiința românească. Un mănunchiu de tineri scriitori și-au plimbat tristețea prin orașele, târgurile și satele basarabene, aducând din popasul lor, o fărâmă de lumină și de înțelegere pentru acest colț de țară.

Dar, ceeace am dorit să împărtășim cititorilor noștri se referă de astădată la scurtul popas pe care regretatul Octavian Goga l-a făcut în 1918 în Basarabia recent scăpată din robia rusească. Marele cântăreț al desrobirii naționale nu putea să nu-și plimbe sufletul și pe aceste plaiuri, cari au îndurat aceiași nenorocită soartă ca și Ardealul. Și n'a putut să rămână mai ales nepăsător la acest nou început de restaurare românească.

Acolo, în Chișinăul recent redat vieții românești, lira lui Octavian Goga a putut să instrumeze versurile cari provestesc ziua cea mare a izbândirii:

In afară de poeții și scriitorii autohtoni cari au purtat în sufletul lor imaginea Basarabiei, ea trăește vie și în poesia lui Octavian Goga, cântărețul desrobirii românești. Parcă un destin a făcut ca un poet ardelean să fie primul cântăreț al desrobirii Basarabiei.

Un pios omagiu și o lacrimă de nare a mormântului acestui luptător.

Dumitru Imbrescu

MANUALELE DIDACTICE IN BASARABIA

Prin monopolizarea manualelor didactice de curs primar a fost rezolvată chestia speculei în acest domeniu, precum și amestecul organelor de control în impunerea manualelor respective, ceeace atingea libertatea celor mai bune manuale.

Calitatea manualului monopolizat e discutabilă însă.

Nu vom cerceta decât unele laturi, ce vin în directă legătură cu provincia nou desrobită, Basarabia.

In linie generală, cea mai mare greșeală a acestor cărți pentru copii, este nepotrivirea cu vârsta căreia se adresează. Povestirile, descrierile, lecțiunile de istorie, etc., îndeosebi la cl. III și IV, sunt expuse în termeni reci, străini copilăriei, fără legătură cu noțiunile concrete de care dispune intelectul anilor clasei respective și fără respectul psihologiei copiilor.

Din cauza aceasta, manualele monopolizate din clasele III și IV sunt cu totul searbede, inferioare unora dintre manualele vechi scrise anume pentru copii.

Cărțile pentru cl. I și II sunt cele mai reușite. In deosebi abecedarele.

Cât privește specificul basarabean din manualele monopolizate, nu suntem de părerea unora care pretind să fie impusă forma de exprimare a acestei provincii în scrisul cărților școalei primare. In manuale, e bine să nu abuzăm de specificul limbii nici unei provincii, mai ales în primii ani.

Cele mai bune manuale didactice sunt acelea în care găsim limba românească literară, limba care poate fi înțeleasă pretutindeni și prin popularizarea căreia tindem la o unitate cât mai perfectă a limbii frumoase. Am zis „unitate cât mai perfectă", deoarece o unitate oarecare o avem deja, sub o formă mai accentuată decât o are orice țară europeană, așa după cum au constatat înșiși savanții străini.

Din acești punct de vedere manualele didactice monopolizate sunt mai aproape de limba basarabeană decât vechile manuale didactice, limba acestei provincii fiind destul de aleasă.

Socotim, că din punct de vedere financiar e bine să avem mai mulți ani dearândul aceleași tipărituri, dar din punct de vedere al evoluției noastre de gândire și limbă, sistemul acesta specific al economiei, păcătuește.

La manuale care au o limbă acceptabilă chiar și pentru o provincie mărginașă, cum e Basarabia, e absolut necesar ca și fondul bucăților să fie modelat după felul de gândire și înțelegere al copiilor care sunt aproape același în toate provinciile.

Sabin Popescu-Lupu

S'a topit de mult fagurul verii... *

S'a topit de mult fagurul verii...
Vagi, în ochi candizi, reminiscențe
Smulg, așa, visării numai sdrențe
Și adormi în leagănul tăcerii!

Câmpul inimii: pustiu de toamnă!
Rar pocnește 'n el pușca iubirii,
Cine să-ți mai fure trandafirii
Din obraji și depe buze, Doamnă?

Coardă lângă coardă — vis și trup —
Peste albul patului și-al zilei,
In zadar mi-asculat isvorul milei,
N'am cui pâinea dragostei să-mi rup!

Pumn de lapte dulce dimineața,
Aburind, ca pe-un pahar, sărutul, —
Iți cinstesc, evlavios, trecutul
Și-ți închid în mine veșnic viața...

Octav Sargețiu

*) Din manuscrisul care va deveni volumul „Cântece târzii".

MOLDOVA GLORIILOR ȘI A TUTUROR INCERCĂRILOR

In anul 1940, anul sfâșierilor și durerilor neamului nostru, editura Ramuri Craiova a scos de sub tipar broșura C. S. preotului Constantin Brânzeiu purtând titlul „Moldova gloriilor și a tuturor încercărilor".

Cunoscând puterea de muncă a părintelui C. Brânzeiu, actual Consilier eparhial al Mitropoliei din Craiova și mai ales cunoștințele pe cari le posedă S. Sa ca fiu al Moldovei, în privința istoricului și desvoltării fostului principat moldovean, n'am putut să trecem cu vederea și mai ales cu ușurință studiul de mai sus, pentrucă dacă persoana în cauză este destul de bine cunoscută încă de pe timpurile sbuciumului studențesc ca unul care prezintă destule garanții morale, pe lângă studiile pe cari le posedă, am crezut necesar a-i cerceta broșura al cărei conținut să-l împărtășim și publicului nostru cititor.

Desigur că păr. C. Brânzeiu, ale cărui sentimente românești le-am apreciat totdeauna, din isvorul cărora nu numai odată ne-am adăpat și noi din plin în perioada anilor 1927 — 1935, a fost nu mai puțin impresionat de îndrăzneala rusească din Iunie 1940.

Mânat de acelaș dor și dragoste ca toată suflarea românească, de a-și vedea Patria cât mai mare și mai înfloritoare, n'a putut să-și stăpânească revolta sufletului lui, văzând cum ni se ciopârțesc pământurile, cum ni se sugrumă un Neam.

Motivul acesta l-a făcut pe S. Sa să scrie studiul de mai sus, din care găsim cu cale să facem mici adnotări:

„Pământul MOLDOVEI, pe ale cărui răzoare au stăruit pașii străbuni ai trudnicelor înfăptuiri deapururi grăitoare, MOLDOVA lungilor dureri și a nenumăratelor amărăciuni, împodobită cu gloria neapusă și veșnicia sclipirilor ei, MOLDOVA jertfelor și a biruințelor lui Ștefan cel Mare, poartă în sine ecoul sfânt al celor mai limpezi și mai adânci simboluri ce i s'au făcut în timp, de către puternicii impilatori vecini"... (pag. 5).

S. Sa, făcând apoi o incursiune în trecutul nostru istoric pe bază de documente de o importanță covârșitoare, scoate în evidență drepturile imprescriptibile ale României asupra provinciei dintre Prut și Nistru, din care material este foarte impresionantă descrierea scriitorului nostru Al. Vlăhuță:

„...Siretul, care privit pe hartă pare un copac uriaș culcat dealungul Moldovei, cu rădăcina în Dunăre și cu crengile reschirate prin văile munților, zi și noapte răsunând de frumoasele doine ale plutașilor, țintește orizontul CARE SE DESCHIDE LA MARE ȘI DINCOLO PESTE NISTRU. Pe acest pământ a dăinuit neamul de oameni, cari în prefacerea vieții și a timpurilor, nu a păstrat altceva decât comândul tainic al sufletului străbun". („România Pitorească").

De aceia, studiul Sfinției Sale: „Moldova gloriilor și a tuturor încercărilor", așezat sub privirea noilor și crudelor încercări ale răpirii Basarabiei și Bucovinei de nord, prezintă un interes deosebit.

Munca de aproape două decenii, pe tărâmul cultural, istoric și politic a păr. C-tin Brânzeiu, dă roadele pe cari le așteaptă țara, ca un suprem omagiu viitorului mai bun al Neamului Românesc.

Paul Șt. Iliin

MISIUNEA SCRIITORILOR BASARABENI

Scriam zilele trecute că bogata ctitorie a Basarabilor este cea mai săracă dintre provinciile noastre în ceeace privește literatura. Aceasta nu în sens că Basarabia nu ar fi avut scriitori, ci mai mult pentru faptul că niciunul nu s'a apropiat mai mult de sufletul basarabean ca să-l poată reda într'o epocă viabilă, conturat în stil etnic măcar aproape de bogăția sub care se prezintă. Faptul în sine, sau lipsa de interes din partea scriitorilor postbelici despre care vorbim, prezenta destulă curiozitate ca să nu spunem neglijență sau rușine de neamul lor, mai cu seamă că odată cu alipirea Basarabiei la Patria mamă, ne așteptam la multe manifestări literare, care de care mai expansive, mai patriotice sau cel puțin exprimate în spiritul basarabean.

Activitatea acestor scriitori, s'a încununat cu laurii tăcerii și târziu de tot cu o serie de încercări poetice moderniste, neisbutite, caraghioase și ofensatoare pentru marea și necunoscuta poezie a trecutului și aspirațiilor basarabene.

Nu vrem să numim pe niciunul din acești înstrăinați și falși fii ai Basarabiei, fiindcă numele lor nu merită să stea alături de adevărații scriitori și creatori ai frumosului basarabean în literatura românească.

Nu putem afirma cu exactitate care sunt cauzele acestor condamnabile greșeli din partea acestor scriitori în fața sufletului basarabean, a trecutului și suferințelor basarabene, a aspirațiilor sale și a istoriei literaturii românești.

Totuși ne vom spune părerea fără teama unei combateri și cu tendința de a deschide o discuție publică pentru a se lămuri și acei care nu știu cine i-a ținut în întuneric, cine a refuzat să-i înțeleagă, să-i îndrumeze și să le arate frumosul și binele unei vieți cu atâtea șanse de afirmare în românism și eternitate.

Dacă deasupra instituțiilor culturale oficiale basarabene, planează o vină foarte mare din cauză că nu și-au luat rolul în serios și au neglijat educarea și formarea tinerelor generații în spiritul românismului integral și deci înrolarea acestor generații în slujba unificării tendințelor și particularităților provinciale cu ale întregului Neam, o vină și mai mare o poartă intelectualitatea basarabeană care n'a căutat să se debaraseze revolutiv de vechea mentalitate și delăsare slavă, să se integreze total și hotărît nouilor aspirații românești și să se rupă din legăturile mucegăite ale unui trecu rusificat lipsit de energia creatoare de valori sociale și oameni conștienți.

Aci peste o sută de ani de dominație muscălească au fost de ajuns ca să infiltreze specificului moldoveano - basarabean caracterul mentalității slave.

Intelectualul basarabean de după Unire, deranjat din lenea cu care-și petrecea vremea lângă samovarul veșnic plin, lângă vodca și balalaica rusească, s'a trezit de-odată cetățeanul României Mari și însărcinat cu cine știe ce importantă misiune culturală. La drept vorbind, nu l-a prea interesat misiunea încredințată fiindcă se gândea că statul Român n'o să-i ridice tocmai lui statuie de bronz și n'o să-l treacă în istorie ca pe unul care s'a sacrificat pentru cultura obștească. Așa dar, acest intelectual nu putea să dea directive de românism și de cultură românească; nu putea să remarce, să încurajeze sau să promoveze o mișcare literară ale cărei țeluri ar fi fost tocmai acelea de care Basarabia era atât de dornică.

Talentele născute pe ici, pe colo au fost neobservate, neîncurajate și neîndrumate spre o manifestare sănătoasă, cu adevărat artistică și mai mult specific românească.

Ca și în vremurile troicii, cnutului, beției și cazanciocului, mentalitatea basarabeană a stăruit a fi în relații de tradiție cu aceea a inculților iuftangii dela Moscova și chiar intelectualul basarabean a se complace în această stare de fapte, iar scriitorul basarabean în a cânta isteriile unei Sonii sau Nadii, ori a orbecăi în murdăria pseudo-artei semito-moderniste, neglijând — cel dintâiu — educarea tinerelor vlăstare și îndrumarea poporului. — iar cel de al doilea — misiunea cu care l-a încredințat divinitatea.

S'a văzut și s'a constatat în dese rânduri că această boală slavă — lipsa de voință, de inițiativă și neglijență — stăruie cu perseverența unei impuneri forțate peste tendințele oficiale de debarasare de germenul lenevismului samovarist și totuși nu s'au luat măsuri radicale și hotărîte.

Consecințele acestei greșeli de tactică propagandistică românească s'au văzut atât de crud, atât de neașteptat și de mustrător pentru toți cei vinovați încât au rămas uluiți și'n băiguelile lor de desvinovățire, mai mult se acuzau.

A trebuit să curgă sângele celor mai buni fii ai Țării ca să redobândim bunul istoric pe care l-au neglijat, l-au furat și l-au mințit acești vrednici urmași ai troicii, votcii și cazanciocului.

Astăzi ne trebue alți oameni. Oameni conștienți, oameni de jertfă, oameni de fapte. Au dispărut vremurile părăzilor verbale, a promisiunilor, a amenințărilor politice și a lenevismului slav. In locul acestor netrebnice vestigii ale unui trecut de tristă aducere aminte, trebue să apară omul constructiv, omul de cultură serioasă și profund românească, omul care prin munca sa fără precupețire să slujească imperioaselor porunci ale vremurilor de față și destinului românesc.

Ne gândim că literatura basarabeană actuală este reprezentată numai prin câțiva tineri scriitori destul de talentați pentru începuturile lor, cu promisiuni de frumoase și adevărate realizări literare și foarte energici, în frunte cu poeții: Sergiu Matei Nica, Neculai V. Coban, Sergiu Grosu și Octav Sargețiu, care-au rupt-o definitiv cu maladia slavă atât de frecventă în mentalitatea basarabeană.

Suntem siguri că acest mănunchi mic de tineri luptători pe arena literelor și culturii basarabene în spirit nou, va reda acestui smerit și prea bun popor toată mândria voievodalului său trecut, încadrându-l cu adevărat în veșnicia românească.

George Ionașcu

VIAȚA BASARABIEI

Reinființarea secțiunii Asociației Generale a Invățătorilor din orașul Chișinău și județul Lăpușna

In baza dele[illegible] de către d. Teodor Iacobescu, președintele Asociației Generale a Invățătorilor din România, d. inspector școlar Vasile Arvinte a format un comitet de inițiativă pentru reinființarea secțiunii Lăpușna a Asociației Generale a Invățătorilor din România, cuprinzând vechile ei sectoare de activitate: biblioteca, revista, banca și cooperativa.

Deoarece în timpul de față, o adunare cu toți invățătorii din județ este imposibilă, urmează ca adunarea respectivă să se țină în vacanța care vine.

Comitetul de conducere a fost compus din d-nii: Sabin Popescu-Lupu, președinte; Ion Aluneanu, casier; Marin Giurgea, secretar; Vasile Arvinte, Alexandru Alexandrescu, Vasile Ionescu-Boroaia și Mihail Spiridonică, membri.

Fiecare dintre membri, a primit câte o însărcinare, după cum urmează: Vasile Ionescu-Boroaia, va activa împreună cu un sub-comitet compus din d-nii: Al. Popescu, Marin Giurgea, Andrei Guțu, Hudița, Verdeș Vitalie și Alexandru Alexandrescu, având a se ocupa de organizarea cooperativei a corpului didactic primar din orașul Chișinău și jud. Lăpușna. In această direcție se lucrează cu un destul avânt, cooperativa dispunând de pe acum de un magazin de consum.

D. Ion Aluneanu, împreună cu subcomitetul compus din d-nii: Vasile Arvinte, Verdeș Vitalie, Sava Platon și Bosun Petre, vor organiza o bancă a corpului didactic primar sau vor proceda la reinființarea vechei bănci a invățătorimii locale, numită „Spiru Haret".

D-nii Mihail Spiridonică și Roșu, au fost însărcinați cu redactarea revistei „Școala Basarabeană" ca organ al secțiunii lăpușnene a invățătorilor. Comitetul de redacție se compune din d-nii: Sabin Popescu-Lupu, Pușcaru Ion și Popescu Gheorghe. Bibliotecar, a fost numit d. Andrieș.

Cu administrarea bunurilor imobile ale secțiunii: clădiri, sanatoriul dela Serghievca, etc., au fost desemnați d-nii: Al. Alexandrescu și Mihai Spiridonică.

Avându-se în vedere sprijinul acordat invățătorimii în refugiu cum și concursul arătat acesteia de către d. Irodion Iacob în Basarabia desrobită, veneratul dascăl a fost proclamat în unanimitate ca președinte de onoare al Asociației Invățătorilor din Chișinău și jud. Lăpușna.

La această reuniune a participat și d. Ion Sârbu, invățător pensionar și director al căminului cultural județean.

Formalități pentru rambursarea cheltuelilor de transport ale profesorilor secundari din Basarabia

Ministerul Culturii Naționale, în urma memoriului înaintat de către profesorii suplinitori în privința rambursării cheltuelilor de transport ocazionate de numirea lor în invățământul din Basarabia, a comunicat directoratului local de resort, aprobarea ministerului finanțelor că s'a aprobat plata acestor cheltueli cu condiția ca profesorii suplinitori în cauză să nu fie originari din localitățile unde funcționează.

Potrivit unor dispozițiuni ulterioare, cei în cauză vor trebui să prezinte următoarele acte, spre a putea obține rambursarea cheltuelilor respective:

1. Biletul C. F. R. în original și în două copii;

2. Scrisoarea de trăsură în original și în două copii (pentru bagaje);

3. Trei copii după ordinul de numire.

In aceste cheltueli vor fi prevăzute și acelea făcute pentru soția și copiii celui îndreptățit la rambursarea acestor cheltueli.

INFIINȚAREA UNOR OFICII PENTRU DESFACEREA MĂRFURILOR DE MARE NECESITATE

Primăria Municipiului Chișinău, constatând că există mari nemulțumiri asupra felului cum sunt desfăcute articolele de mare necesitate, cum sunt: făina, untul, săpunul, și în cazuri izolate zahărul, a luat măsuri pentru înființarea a două oficii pentru distribuirea acestor mărfuri.

Astfel, se va pune capăt speculei care începea să se facă cu articolele respective, în al doilea rând avându-se în vedere că și populația va fi servită așa cum trebue.

Inaugurarea oficiilor de mai sus se va face peste câteva zile.

MĂSURI PENTRU SOLUȚIONAREA DEFINITIVĂ A PROBLEMEI LUMINEI LA CHIȘINĂU

Problema iluminatului electric fiind de o extremă importanță pentru capitala provinciei noastre, va fi în curând soluționată în mod practic și definitiv.

După data de 5 Decembrie când se va pune în circulație tramvaiul, rămâne să fie rezolvată și chestiunea iluminatului electric a locuințelor particulare din localitate.

In momentul de față, uzina electrică municipală pregătește lucrările pentru instalarea a două motoare de câte 85 HP. făcând amenajările necesare pentru instalarea unui al treilea motor.

Pentru o soluționare practică a problemei iluminatului electric la Chișinău, conducerea Uzinei studiază următoarele chestiuni:

Instalarea unui motor de 600 HP. pentru curentul continuu, ce va folosi circulației tramvaiului, iar pentru iluminatul public, d. ing. Ursu, directorul uzinei electrice municipale, a plecat la București, spre a duce tratative cu reprezentanții unei societăți germane pentru procurarea unui motor de 1000 HP. care se află în Norvegia.

S'a calculat că aducerea acestui motor ar necesita o perioadă de timp de 6 luni, construirea amplasamentului necesitând cel puțin tot 6 luni de zile.

Conducerea uzinei noastre electrice crede că problema luminii electrice care în momentul de față se află într'un stadiu de tranziție, va putea fi tradusă în fapt odată cu întoarcerea d-lui Ursu dela București, lucrările găsindu-se în faza lor finală.

A 2-a CONFERINȚĂ DELA GUVERNĂMÂNTUL BASARABIEI

După conferința de informare a hotărîrilor luate în Consiliul de Miniștri din ziua de 13 Noembrie, la guvernământul din Chișinău a avut loc o a doua conferință cu caracter economic.

Această conferință a fost prezidată de d. general Const. Gh. Voiculescu, împuternicitul d-lui Mareșal pentru administrarea Basarabiei, asistat fiind de d. col. Hanciu, secretarul general al guvernământului.

Au luat parte la conferință d-nii conducători de directorate, din administrația Basarabiei, în frunte cu d-nii: ing. Nicolaescu, Giurgiuveanu, Paladian, Jecu, Titus Hotnog, Dumitriu, dr. Gafa, Antoniade, Ghețu, Georgescu și dr. Lisievici.

Județele au fost reprezentate prin d-nii: col. Ștef. Georgescu, prefect de Lăpușna, col. Anibal Dobjanscki, primarul municipiului Chișinău, col. Medrea, prefectul județului Orhei, d. Const. Roșca, primarul orașului Orhei, d. col. Sergiu Atanasiu, prefectul jud. Ismail, d. lt. col. Drăghici, prefectul jud. Cetatea Albă, d. lt. col. Dumitriu, pref. jud. Soroca, d. Bejan, pref. județului Chilia Nouă, d. Stegărescu, pref. jud. Bălți, d. col. Bădescu, pref. jud. Tighina și d. maior Fălcoianu, primarul orașului Tighina, precum și toți președinții Camerelor de agricultură, comerț și industrie din Basarabia.

Deschizând ședința d. general Const. Gh. Voiculescu arată scopul acestei conferințe, care este acela de o informa și de a găsi soluțiunile pentru rezolvarea tuturor problemelor care preocupă organele de conducere de aici.

„Aici — a spus d-sa — se pun o serie întreagă de probleme care ies din cadrul general administrativ și care trebuesc soluționate.

„Mai mult ca în orice parte a țării se cere depunerea unor eforturi mai mari.

Trecând la ordinea discuțiilor, d. general guvernator a dat cuvântul d-lui col. Ștefan Georgescu pref. jud. Lăpușna. D-sa a făcut o amplă expunere asupra situației triste în care a găsit acest județ, când a venit aici administrația Statului nostru.

A relatat deasemenea realizările de până acum.

A urmat apoi rapoartele fiecărui prefect de județ, iar seara a avut loc la „Jockey Club" o masă comună la care a luat parte și d. general Vasile Atanasiu, comandantul corpului III armată.

Darea de seamă amplă asupra hotărîrilor și concluziilor acestei importante conferințe se va publica pe larg în numerile noastre viitoare.

Amănunte complecte asupra capturării organizației de „contrabandiști de evrei" din Bucovina și Basarabia

In numărul de eri al ziarului nostru, am arătat împrejurările în cari a fost arestată o bandă care se îndeletnicea pe o scară întinsă, cu introducerea în interiorul țării a evreilor scoși din ghetto-urile din Basarabia și Bucovina.

Membrii bandei sunt cu toți cunoscuți escroci, dintre cari unii pretinzând că sunt polițiști, uzau de acest titlu în scopul de a intimida și a-și face sarcina ușoară.

Sumele încasate de acești traficanți se ridică la milioane bani cari au fost primiți dela evreii și evreicele în cauză și cari au fost împărțiți apoi cu cei cari l-au sprijinit.

Arestați traficanții se află acum în cercetarea autorităților de resort. Aci ei vor arăta cari anume sunt evreii pe cari i-au scos din ghetto-uri trecându-i apoi în mod fraudulos în interiorul țării.

Un polițist abil și un traficant... credul

In legătură cu această afacere suntem în măsură azi să revenim cu amănunte. Numele celor implicați suntem nevoiți însă să le păstrăm sub tăcere, în interesul cercetărilor.

Iată cum s'au petrecut în mod exact faptele:

In noaptea de 15 Noembrie, d. comisar Gh. A. Ștefănescu, dela inspectoratul I poliție București, călătorea în trenul personal 5002, venind dela Cernăuți spre București. In compartimetul alăturat celui pe care-l ocupa d-sa se aflau cinci inși dintre cari unul îi era cunoscut ca escroc notoriu.

Isbit mai cu seamă de faptul că mai întâlnise pe „omul cu pricina" de mai multe ori pe aceiași rută polițistul aintrat în vorbă cu el, aflând în cele din urmă că în compartimentul vecin se află doui evrei (un bărbat și o femeie) scoși din ghetto-ul dela Cernăuți și urcați în tren cu destinația București.

Crezând că va obține complicitatea d-lui comisar Ștefănescu, traficantul i-a declarat că fiecare din evreii pe cari îi conduce la București plătește câte 200 mii lei oferindu-i și lui suma de 35 mii lei ca să închidă ochii".

D. comisar Ștefănescu s'a prefăcut că acceptă primind și acont din „mită" suma de 21 mii lei, bani pe cari i-a numărat față de tovarășii de călătorie din compartimentul său, d-nii arhitect Toma Domnișoru, din Ploești, str. Nicopole nr. 16 și Dionisie Kolomitzchi, diriginte[le] oficiului telefonic dela Dornești, bani în urmă i-a consemnat în procesul-verbal pe care l-a încheiat la sosirea în București.

Fiind „sigur" acum de complicitatea polițistului întâlnit în tren, traficantul i-a povestit întreaga afacere arătându-i că a efectuat nenumărate transporturi de evrei, dela Chișinău și Cernăuți la București, evrei cari au plătit între 50 mii lei și 300 mii lei de persoană.

El i-a arătat că organizația (numindu-i și câțiva dintre membrii ei importanți mai are de efectuat alte multe transporturi de acest fel, transporturi pentru cari are de încasat suma de trei milioane lei.

Cum au putut fi arestați contrabandiștii și „marfa" lor

Temându-se să nu scape prada, d. comisar Gh. A. Ștefănescu, care pentru acest moment își atinsese scopul și voia să aresteze pe traficanți și „marfa" lor, a dat din gara Mărășești o notă telefonică prefecturei poliției Capitalei, notă pe care a repetat-o — bineînțeles fără ca nimeni să observe — din gara Ploești.

In momentul în care trenul a ajuns la București o echipă de polițiști care se afla din vreme pe peron a înconjurat banda și pe cei doui evrei proaspăt sosiți conducându-i la prefectura poliției unde au început cercetările.

Deabia acum vor ieși la iveală numele complicilor și se vor putea stabili exact cari anume și câți au fost fost evrei cari corupând cu mari sume de bani conștiințele, au reușit să iasă din ghetto-uri și să vină în interiorul țării.

Interesant și demn de menționat mai este și faptul că atât membrii bandei de traficanți, cât și evreii urcați în tren, călătoreau la adăpostul unor ordine de serviciu false pe baza cărora au frustat și calea ferată deoarece au beneficiat de gratuitatea călătoriei.

Ședința comitetului de conducere al Asociației Creștine a Femeilor din Chișinău

Joi, 21 Noembrie a. c., la orele 17, a avut loc la sediul A. C. F. ședința comitetului de conducere a Asociației Creștine a Femeilor, filiala Chișinău.

Ședința a fost prezidată de către d-na Rădulescu, delegata A. C. F.-ului din București, în asistența doamnei Forțu, membră în Comitetul Central și delegată pentru organizarea filialelor A. C. F. din țară.

D-nele și d-rele: Cristi, Dumitriu, Dobjanschi, Gobjan, Ciulei, Crăciunescu, Nichita, Holban, Constantinescu, Sylvia Dârlea, Gabor, Gonata și Stanițchi.

D-na Rădulescu a deschis ședința, după care fapt s'a discutat următoarea ordine de zi:

1. Conferința d-lui prof. univ. C. N. Tomescu, ce se ține astăzi, Sâmbătă, în cadrul concertului religios organizat de corul Asociației;

2. Infiinţarea unei mari cantine populare în fostul local de rugăciuni al baptiștilor;

3. Organizarea serbărilor și a pomului pentru Crăciunul desrobirii;

La discuțiuni au luat parte d-nele: Forțu, Dumitriu, Dobjanschi.

D-na Forțu și Dumitriu au evidențiat, marea necesitate a înființării unei cantine populare în localul fostei biserici baptiste, spre a se putea oferi masă gratuită populației sărace dela periferiile orașului.

Se vor lua măsuri pentru inventarierea cărților baptiste și predarea bibliotecilor publice a acelor cărți cari vor fi găsite bune în acest scop.

In ce privește pomul de Crăciun și serbarea respectivă, s'a opiniat că ar fi bine ca toate societățile de binefacere din orașul nostru să coopereze centralizând toate ajutoarele la un loc, acestea urmând a fi împărțite săracilor pe baza unor tabele de recensământ a acestei populații.

Permisii de câte 7 zile tuturor învățătorilor

Ministerul Culturii Naționale a aprobat câte o permisie de 7 zile tuturor învățătorilor demobilizați cari urmează să se prezinte la catedre.

Această măsură s'a luat în scopul de a li se acorda posibilitatea să-și aranjeze situația lor materială.

PRIMIREA NOILOR INVĂȚĂTORI LA SATE

Pentru a se da un caracter solemn intrării noilor învățători în viața satelor, Ministerul Culturii Naționale a dispus ca toți directorii școalelor primare să convoace toate autoritățile comunale ca și pe săteni în ziua sosirii noilor dascăli la posturile lor.

Cu această ocazie, învățătorii vechi vor organiza solemnități și vor rosti cuvântări arătând însemnătatea momentului și îndemnând sătenii să dea ascultare noilor dascăli.

ESTE OPRITĂ DESHUMAREA CELOR CĂZUȚI PE CÂMPUL DE LUPTĂ ȘI INMORMÂNTAȚI IN BASARABIA ȘI UCRAINA

Marele Cartier General aduce la cunoștință familiilor celor morți pe câmpul de luptă și înmormântați în Basarabia și Ucraina că deshumările sunt oprite cu desăvârșire.

In consecință orice cerere de asemenea natură nu se va lua în considerare.

Fruntașul basarabean Emanoil Catelly, a fost găsit într'o închisoare pe Nipru

Veștile sosite în ultimul timp la Chișinău, confirmă că fruntașul basarabean Emanoil Catelly, fost deputat în „Sfatul Țării" și în mai multe rânduri prefect al județului Bălți, a fost descoperit de către trupele germano-române eliberatoare, într'o închisoare sovietică de pe malurile Niprului.

Impreună cu el au mai fost găsiți și alți fruntași basarabeni, condamnați și deportați înainte de începerea războiului împotriva hoardelor bolșevice.

După ce au fost triați de către trupele germane, aceștia au fost îndreptați să plece spre Basarabia.

Cum însă aproape toți se află bolnavi și în neputință de a face un drum atât de lung pe jos, rudele lor din Basarabia fiind informate despre aceasta, au intervenit pe lângă autoritățile germane în sensul ca acei cari vor fi identificați după semnalmentele indicate de rubedeniile lor, — ei neavând niciun document pentru stabilirea identității — să fie transportați cu mijloacele de cari dispun armatele aliate.

Se așteaptă ca până la începutul lunii Decembrie, aceștia să sosească în Basarabia.

POSTURILE DE PRIMARI RURALI DIN BASARABIA VOR FI ONORIFICE

Președinția Consiliului de Miniștri a hotărît în ultima ședință ca toți primarii comunelor rurale din Basarabia să funcționeze onorific.

In felul acesta se va asigura bugetului însemnate economii.

RELUAREA MUNCILOR AGRICOLE IN BASARABIA

Intrucât vremea s'a îndreptat, d. general Const. G. Voiculescu, guvernatorul Basarabiei, a dat dispoziție Guvernământului dețe, pentru reluarea muncilor agricole, conform planului de lucru stabilit.

Se crede că dacă vremea va continua să fie favorabilă într'un timp relativ scurt, se vor putea desăvârși, în mod cu totul satisfăcător, planul de lucru stabilit până acum.

Bunurile rămase de pe vremea repatriaților germani în Basarabia vor trece în patrimoniul Guvernământului

D. Mareșal Ion Antonescu a dat dispoziție guvernământului din Basarabia ca bunurile rămase de pe urma germanilor repatriați să treacă în patrimoniul Guvernământului Basarabiei.

De îndată ce această trecere a bunurilor se va efectua, se va începe colonizarea cu românii macedonenii din Dobrogea de sud.

In felul acesta se va asigura sudului Basarabiei o populație majoritară de origină etnică română.

Cu ceeace eventual va mai rămâne se vor acoperi unele nevoi imediate ale gospodăriilor comunale din acele părți.

Ce drepturi vor primi urmașii pensionarilor deportați

D. Mareșal Ion Antonescu, Conducătorul Statului, a dispus ca toți urmașii pensionarilor deportați din Basarabia să primească aceleași drepturi ca și când pensionarii ar fi murit și n'ar fi fost deportați.

Această înțeleaptă măsură a Conducătorului Statului este o răsplată pentru suferințele pe care le-au îndurat românii conștienți din Basarabia pentru ideia românească.

ȘTIRI DIN EDINEȚI

Școlare. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor a făcut noui numiri de directori la școalele primare din localitate. La școala No. 1 a fost numit d. I. Moraru; la șc. No. 2. d. Grigore Leconiuc și la Glina Mare, d. Mihai Tănase.

Lipsa zarzavaturilor de pe piață. — Ca în nici un an, anul acesta lipsește apoape cu desăvârșire de pe piață zarzavaturile. Varza se plătește atunci când se găsește, cu 25-30 lei bucata.

CUM A DECURS VOTAREA PLEBISCITARĂ

Ziua plebiscitului a fost pentru târgul nostru o zi de sărbătoare. Țărani din satele învecinate îmbrăcați în haine de sărbătoare cu drapele în frunte s'au prezentat la localul de vot unde au spus un puternic Da. Pe fețele or se citea bucuria eliberării.

Lipsa de lealitate a Uniunii Sovietelor în raporturile cu Japonia

TOKIO, 21 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. transmite:

„Lipsa de lealitate a Uniunii Sovietelor" precum și încercarea guvernului sovietic de a se degaja de responsabilitatea ce-i incumbă față de Japonia în urma pierderii de material și vieți omenești din cauza minelor plutitoare sovietice, a fost primită, după cum constată agenția Domei, cu o vie nemulțumire de întreaga națiune japoneză.

Cercurile politice subliniază că la izbucnirea războiului germano-sovietic, Japonia, respectând în totul spiritul pactului de neutralitate japono-sovietic, a păstrat cea mai completă neutralitate, cu toate că în țările potrivnice Japoniei s'au răspândit știri neadevărate, după cari Japonia ar profita de acest conflict armat pentru a „pescui în apă turbure".

În ședința specială a Camerii reprezentanților, guvernul japonez a stăruit asupra neutralității japoneze în războiul germano-sovietic, dându-se astfel dovadă că Japonia nu înțelege să turbure pacea mondială. Cum și directorul adjunct al Biroului de Informațiuni sovietic, d. Losovsky, a declarat, la rândul său, care este punctul de vedere sovietic în ce privește neutralitatea, poporul japonez consideră chestiunea incidentelor de mine drept barometrul al veridicității sovietice și așteaptă o grabnică și satisfăcătoare soluționare a acestei chestiuni.

STALIN URMĂREA INVADAREA INTREGEI EUROPE

ROMA, 22 (Rador). — Ziaristul american Carol, înapoiat recent dela Moscova, publică într'un ziar din Manilla o serie de date interesante asupra timpului cât a stat în Rusia Sovietică.

„Popolo Di Roma" arată că ziaristul Carol a asistat la pregătirea militară a Sovietelor, declarând că Stalin nu a avut niciodată intenția de a rămâne credincios pactului germano-sovietic.

Ziaristul american adaugă totdeodată că pregătirile militare sovietice au fost îndreptate încă din 1939 împotriva Germaniei, ele tinzând la invadarea Europei întregi.

In concluzie, ziaristul american Carol relevă că acțiunea preventivă a Axei a împiedecat realizarea planurilor lui Stalin, distrugând pe un dușman care ar fi putut să găsească aliat numai în afara continentului european, adică printre țările ce nu sunt de loc interesate la menținerea civilizației europene.

FUEHRERUL A PREZENTAT UN ULTIM OMAGIU BRAVULUI GENERAL GERMAN UDET

BERLIN, 21 (Rador). — Funeraliile naționale ale intendantului general al aerului generalul Udet, au avut loc în prezența Fuehrerului și a mareșalului Goering precum și a unui mare număr de înalte personalități politice și ale armatei germane.

La ceremonia oficială care a avut loc în sala de onoare a ministerului aerului, au asistat între alții generalul feld-mareșal Milch ministrul de interne, dr. Frick, ministrul Reichului pentru armament și muniții, dr. Todt, ministrul finanțelor, contele Schoerin von Krossigk, ministrul comunicațiilor, dr. [illegible] și șefii organizațiilor S. A., ai serviciului muncii, ai tineretului hitlerist și inspectorul general al construcțiunilor, profesorul Speer.

După ce ceremonia din sala de onoare a ministerului aerului a luat sfârșit, sicriul a fost așezat pe un afet de tun și condus, urmat de participanți, la cimitirul militar al invalizilor din Berlin.

Mareșalul Reichului Goering și toți invitații oficiali cari au asistat la funeralii, printre care numeroși ofițeri de aviație și din alte formațiuni ale armatei, au însoțit rămășițele generalului erou la cimitir. Aci generalul Udet și-a găsit locul de ultimă odihnă în apropierea camaradului său din războiul mondial și fost șef, cavaler von Richthofen.

INFORMAȚIUNI

Majestatea Sa Regele a binevoit să acorde d-lui ministru Pflaumer ordinul Coroana României, Mare Cruce.

Ministerul de Finanțe aduce la cunoștința celor interesați cari s'au înscris și urmează să se prezinte la examenul de Experți Contabili ce va avea loc în București, în ziua de 25 Noembrie 1941, să depună Direcțiunei Personalului — Serviciul Central — taxele ce au, în materie de contabilitate.

Ministerul de Finanțe aduce la cunoștința celor interesați că pentru examenul de expert contabil ce urmează să aibă loc în București în ziua de 25 Noembrie 1941, nu se percepe nici o taxă de înscriere.

Acei candidați cari au depus recipisa de consemnare a taxei de examen de lei 500 să se prezinte la Direcțiunea Personalului — Serviciul Central, pentru a li se înapoia recipisele spre a-și încasa banii dela Casa de Depuneri și Consemnațiuni.

Ministerul Culturii Naționale a dat o decizie potrivit căreia învățătorilor și învățătoarelor refugiați, utilizați la Minister, la Inspectoratele școlare sau la oricare altă instituție de stat cu aprobarea departamentului de resort, li se contează anii serviți în aceste funcțiuni ca timp servit la catedră.

Ministerul Culturii Naționale a comunicat directoratului Învățământului din Basarabia că a aprobat ca maiștrii agronomi de pe lângă școalele de gospodărie rurală să primească hrana în bani egală cu rația elevilor plus 5% din beneficiul net al fermei.

Aceasta pentru munca suplimentară desfășurată în folosul fermei.

Ministerul Economiei Naționale aduce din nou la cunoștința tuturor că intrarea cu orice alimente și provizii alimentare în București, atât pe șosele cât și pe C. F. R. este absolut liberă.

S'au dat ordine în acest sens la bariere și în gări.

REDACȚIONALE

Ziarul „Basarabia" trebuind să fie oglinda reală a vieții obștești din provincia dintre Prut și Nistru, în cadrul nouei vieți a României reîntregite, corespondenții noștri sunt rugați cu insistență să ne trimită numai știri cu caracter local.

Ziarul *Basarabia* caută spre imediată angajare corespondenți harnici la: Hotin, Soroca, Bălți, Chilia, Cetatea Albă, Târgul Florești, Dubăsari, Hâncești, Strășeni, Ungheni și Bolgrad.

Corespondențele de probă se vor trimite: Secretariatului de Redacție al ziarului „Basarabia", Bulevardul Lascar Catargiu No. 31, București III.

*

Domnilor: Dudu Ștefan, Călărași-Târg, str. Marghiloman, No. 13 și M. Tănase, din com. Ghina-Mare, Oficiul Edineți, jud. Hotin: Vă considerăm printre corespondenții ziarului nostru în județele arătate de dvs.

Trimiteți-ne știri locale cât mai multe și cel puțin câte 2 plicuri pe săptămână.

UN INTIM COLABORATOR AL LUI STALIN VORBEȘTE DESPRE CIVILIZAȚIA BOLȘEVICĂ

După cum se știe, unul din cei mai prețioși colaboratori tehnici ai lui Stalin în opera de organizare pe baze moderne a industriei sovietice, a fost celebrul inginer de mine american J. D. Littelpage. Acesta a ajutat pe Stalin vreme de zece ani, dela 1928 și până la 1938. Revenit în America, inginerul Littelpage, îndemnat de toată lumea să scrie ce a văzut în Rusia cu ajutorul scriitorului Demaree Bess a dat la iveală cea mai interesantă carte din câte se cunosc despre Rusia. Din această lucrare, tradusă în toate limbile civilizate și difuzată în milioane de exemplare, cunoscută ca fiind mărturia cea mai obiectivă, reproducem un pasagiu în legătură cu chipul în care sunt organizate mijloacele de călătorie în raiul sovietic:

„Din prima zi a sosirii mele la Moscova în 1928, când n'am fost în stare să găsesc un taxi, și până în ultima zi a șederii mele în Rusia, fapt care a avut loc în vara lui 1937, am fost nevoit să duc o luptă continuă pentru a obține mijloacele de locomoție. Rușii nu au făcut nimic pentru ca mijloacele de călătorie să devină ceva comod connaționalilor lor, de la cei mai sus puși și până la cei mai umili. N'am putut nici odată să înțeleg mentalitatea acestor oameni care angajau un inginer străin plătindu-l cu un mare salariu în valută străină și apoi îl făcea să piardă zile și săptămâni întregi în așteptarea găsirii unei putinți de plecare".

Littlepage, după ce povestește o seamă de întâmplări în legătură cu călătoriile sale în Rusia, istorisește și această întâmplare ce face deliciul cititorilor faimoasei „In căutarea aurului sovietic":

„Altă dată soția mea și cu mine am sosit într'o mică gară dela granița de răsărit a Rusiei. Era un frig... siberian. Știam că în localitate nu erau hoteluri și nici nu puteam găsi un alt mijloc de a petrece noaptea aci. Șeful de gară mi-a anunțat pe un ton bădărănos că nu ne poate da bilete pentru trenul din ziua aceia. După câteva ceasuri de așteptare a sosit trenul. M'am urcat în vagoane ca să-mi dau seama de situație și mi-am dat seama, după cele spuse de conductor, că locuri erau cu berechetul. Acesta, însă, m'a sfătuit să mă duc să cumpăr bilete căci altfel nu-mi îngăduia să călătoresc cu trenul condus de el.

„Am coborît în grabă și am alergat la șeful de gară cu care am avut o lungă discuție până să-mi vândă biletele. Când m'am reîntors pe peron mi-am dat seama, cumplită desiluzie, că între timp trenul plecase, obligându-ne să rămânem alte treizeci de ceasuri în această mică gară unde am fost nevoiți să ne instalăm... pe jos.

„Când mă gândesc acum fără patimă la aceste călătorii, ele capătă un aspect de legendă. Culmea, însă, cred că am atins-o în 1935. Soția m'a însoțit într'o inspecție făcută la minele de aur din Siberia apuseană; parcursesem aproape o sută de mile înr'un autocar deschis, pe șosele rele, acoperite cu noroi din pricina ploii ce nu contenea, și în cele din urmă am sosit seara într'o gară, uzi până la piele. Am rămas toată noaptea în antretul comisariatului de poliție fără să avem putința de a ne schimba hainele. Când a doua zi de dimineață sosi trenul, am fost nevoiți și de data aceasta să ne certăm și să parlamentăm penru a obține biletele și în sfârșit am izbutit cu chiu cu vai să ne suim într'un vagon „Maxim Gorki", cu alte cuvinte un vagon de marfă amenajat pentru transportul de persoane. Am rămas în acest vagon, amestecați cu o grămadă de lume, cu aceleaș haine ude, de la opt de dimineață și până la zece seara.

„In sfârșit am ajuns la punctul de întâlnire cu Transiberianul și aci ni s'a spus că trebuia să așteptăm până la ceasurile zece ale zilei următoare când sosea trenul direct Novo-Sibirsk. Singurul adăpost pe care l-am avut peste noapte a fost o bancă de pe peronul neacoperit. Am așteptat resemnați fără să ne putem nici de data aceasta schimba hainele ude. Trebue să spun că noaptea frigul s'a înăsprit până la a nu putea fi suportat.

„Peronul era plin de lume, bărbați, femei și copii, printre care numeroși **kulak** exilați, care erau transferați dintr'o localitate într'alta. Aceștia aveau o înfățișare care îți inspira milă. Deodată am văzut că lumea începe să se agite. Ne-am ridicat și noi dela locurile noastre și am văzut cum poliția degaja locul împingând cu brutalitate mulțimea într'un loc deschis din spatele gării. Trebuia să sosească un tren expres spre Orient, plin cu turiști și poliția a socotit că trebue înlăturată mulțimea depe peron pentru ca străinii să nu vadă cum ea arăta".

FRONTUL DE EST DUPĂ ULTIMELE LUPTE

(Urmare din pag. I-a)

cam de o sută cincizeci de ori ocolul globului pământesc. Greutatea materialelor și alimentelor transportate în cursul acestor raiduri se ridică la treizeci și opt milioane chilograme și numai într'un interval de o sută treizeci de zile.

Aceste realizări sunt elocvente pentru aprecierea posibilităților imense ale aviației germane.

*

Cât privește ofensiva pe care încearcă să o ia englezii în Africa de Nord, ea urmărește — probabil — o diversiune pentru diminuarea violenței de pe frontul de Est, pentru deschiderea încă a unui front serios care să ceară material și oameni.

Dealtfel, era de prevăzut această ofensivă prin faptul că mai toată săptămâna trecută aviația engleză a manifestat o activitate din cele mai febrile, necruțând nici orașele deschise ale Italiei și nici așezămintele cu caracter particular. Agresivitatea Angliei față de Italia urmărește simultan, cu siguranță, să lovească și să strice unitatea Axei prin exasperarea populației civile, lucru pe care îl urmărește, împreună cu Statel Unite, prin alte metode, în Extremul Orient, cu Japonia. D. Churchill vorbind câtorva ziariști și parlamentari a căutat să camufleze acest lucru pentru a se pune la adăpost în cazul unei eșuări. Printre motivele enumerate de d. Churchill, numai trei ar fi demne de luat în seamă, spre lămurirea ofensivei din Africa de nord: 1) Restabilirea încrederii în armata de uscat engleză; 2) Crearea unui al doilea front, cerut în termeni categorici de Stalin și 3) Clarificarea situației coloniilor franceze.

Oricare ar fi dedesubturile strategice și politice ale ofensivei din Africa de nord și oricari ar fi sacrificiile pe care ar trebui să le facă forțele italiene și germane cu acest prilej, solidaritatea Axei garantează, permanent, victoria finală.

INTR'O CAZEMATĂ DE AMINTIRI LA UNGHENI, PE PRUT

(Urmare din pagina I-a)

vede că așa vrea Dumnezeu. Și lui îi plac sufletele surate".

Moș PProfirie Nedelcu s'a luminat deodată la față, s'a ridicat de pe corhana porții, mi-a strâns mâna și a plecat înspre răsărit. Era în asfințit și soarele se uita pe urmele moșneagului care pleca parcă înapoi în amintire. Lângă vatra plină cu nepoți de toate vrâstele. Bietul om.

IN BISERICA FARA POLICANDRE, CU BOLTA ZDRENȚUITA DE SCHIJE....

După ce m'am despărțit de Moș Profirie Nedelcu, am ocolit cazarma pe marginea liniilor și am intrat în biserică. Chiar în fața porții de la intrare aceeaș biserică de de mult privea majestoasă și iertătoare. Zidăria din stânga iconostasului a fost refăcută de curând. Cu tot varul proaspăt, rana suferită se arăta și mai adâncă.

M'a primit cu acelaș suflu de credință. Vecernia fiind oficiată de părintele Boldeanu, întors de curând din refugiu, curgea în suflet gâlgâitoare ca o apă vie.

Andrei Chirgan, tatăl prietenului meu din refugiu, d-rul Chirgan, primar bisericesc, de cum m'a văzut m'a tras deoparte și a început să-mi povestească în șoaptă. Nu voia să tulbure ruga credincioșilor dar vremea opresului îl durea și nu putea să-i oprească vorbele.

— Să știi mata că nouă nu ne-a prijit stăpânirea bolșevică. Impozitul îl ridicaseră sovieticii numai pentru biserică la 140.000 de ruble. Părintele Andrei Atanase nu mai putea face față dăjdiilor. Nu a dezertat însă dela datoria lui. Il ajutau poporenii care și cum puteau. Numai dascălul și diaconul de mai înainte ne-au părăsit. La strană rămăsese „Orbul", care ținea minte cântările și răspunsurile dela slujbă pe dinafară. Părintele Atanase la altar și eu, primar bisericesc.

M'a prins un fel de jale necunoscută. Orbul răspundea la sfânta la sfânta slujbă. Vorba lui se ridica din strană ca'dă și catifelată ca o foșnire de mătasă. De sus, de pe boltă numai sfinții priveau peste capetele credincioșilor cu tâmplele rănite de schije.

Neculai V. Coban

Generalul Basarabiei

(Urmare din pagina I-a)

tenta înaintare a ostașilor săi, nepotolita sete de a recuceri ceea ce a fost nevoit să părăsească, neputința de a se despărți de Chișinăul acesta — orașul martir al războiului — toate acestea îl atașează definitiv de Basarabia.

Dealtfel, Generalul Athanasiu avea de îndeplinit o promisiune. Când trupele române se retrăgeau din Basarabia, fiind nevoit să trateze cu reprezentanții armatei sovietice condițiunile de evacuare, — sau mai bine zis să le reamintească omenia și cavalerismul ce ar trebui să existe între două popoare ce încă nu sunt în război, i-a spus unui colonel sovietic:

— Transmite locțiitorului meu dela Chișinău, că la anul viitor să se pregătească a-mi da în primire ceea ce a luat astăzi.

Generalul Basarabiei s'a ținut de cuvânt.

Pentru, aceasta, în ziua de 16 Noembrie când oștile au fost întâmpinate cu flori pe străzile Chișinăului, țărani din cele mai adânci depărtări ale Lăpușnei, împreună cu imensa asistență locală i-au exprimat prin ochii înlăcrămați de o bucurie total, definitivă adeziune la noua viață românească, ce se va institui pe pământul scăpat pentru totdeauna de primejdii.

Sorgiu Matei Nica

MICA PUBLICITATE

Pierderi de acte

Declar nule și fără valoare în mâinile oricui s'ar găsi următoarele acte împreună cu poșeta în care se aflau, pierdute Marți 18 Noembrie, pe str. Mihai Viteazul, în timp ce mă înterceam spre casă:

1. O autorizație pentru debit, eliberată de Primăria Municipiului Chișinău;
2. O autorizație a Comandului Pieței pentru local;
3. O dovadă a Camerei de Comerț și Industrie;
4. Livret de timbre și cărți poștale P. T. T.;
5. Act de naștere pe numele: Cristofor Paciogla;
6. Chitanța pentru înmormântare dela cimitir;
7. Buletin dela Biroul Populației, pe numele: Elena Paciogla;
8. Adeverința de recensământ (eliberată de Circ. II), pe numele: Elena Paciogla;
9. Adeverință de recensământ, pe numele: Ecaterina Cruș;
10. Act de naștere, pe numele: Elena Vasilachi (în l. rusă).

PIERDUT actul de proprietate pentru un cal, de culoare roșie, cu steluțe albe în frunte, eliberat de Serviciul Veterinar Chișinău pe numele Marzine Dumitru, str. Tăbăcăriei Nr. 9. Il declar nul și fără valoare în mâinile ori cui s'ar găsi.

ARHIEPISCOPIA CHIȘINĂULUI cumpără orice cantități de ceară curată, cu prețuri convenabile.

PIERDUT actul de proprietate pentru un cal murg-negru, eliberat de Serviciul Veterinar Chișinău, pe numele: Andrei Vasile, din Chișinău str. Muncești nr. 286. Il declar nul fără valoare, în mâinile oricui s'ar găsi.

PIERDUT actele de proprietate pentru un cal, eliberat de serv. veterinar Chișinău pe numele: Vizitiu Ilie, din str. Plevna No. 8, Chișinău. Semnalmentele: negru, 5 pe 4 ani, coama tăiată. Le declar nule în mâinile oricui s'ar găsi.

SE CAUTĂ administrator harnic pentru moșie în regiunea Lăpușna-Orhei.

Adresa: Dăscălescu, Chișinău, str. General Bertholot, 101.

DE INCHIRIAT 4 camere, cu 20.000 lei pe an, [illegible] 4, [illegible] portar, contra locuință.

MEMENTO

CALENDAR CREȘTIN

Duminică 23 Noemb. 1941

Ort.: Sf. păr. Grigorie și Amfilochie
Cat.: Sf. Clement
Prot.: Sf. Clement

Luni 24 Noembrie 1941

Ortodox: Sfinții Mucenici Clement Papa al Romei și Petru al Alexandriei.
Catolic: Sfânta Flora.
Protestant: Soter.

RADIO

Duminică 23 Noembrie 1941

RADIO ROMANIA ȘI RADIO BUCUREȘTI

7.55—9.30: Ora dimineții: Deschiderea emisiunii; Radio jurnal (I); Concert de marșuri (discuri); Concert de fanfară româno-german.
9.30: Ora religioasă: I. Transmisiunea serviciului religios dela Sf. Patriarhie; II. Predica părintelui protosinghel Vasile Vasilacse.
11.15: Transmisie dela Ateneul Român: Orchestra Radio dirij. de Ionel Perlea; voce: Tiana Lemnitz (soprano): In pauză (12.00—12.15): Radio jurnal (II).
12.50: Ora ostașului.
13.50: Știrile serviciului german.
14.00: Radio jurnal (III).
14.20: Muzică vocală (discuri).
14.30: Ora Răniților: Petrică Moțoi.
15.30: Reportagii germane de pe front.
15.40: Ora Satului: I. Al. Lascarov-Moldoveanu: Cuvânt către săteni; II. Muzică românească; III. Sfaturi agricole și Poșta sătenilor; IV. Muzică românească.
16.40: „Muncă și Lumină" — Program pentru muncitori.
17.40: Universitatea Radio. — Ciclul „Succese teatrale de odinioară: Gr. Tăușan: „Curcanii" de Gr. Ventura.
18.50: Muzică variată ușoară (discuri).
19.50: Știrile serviciului german.
20.00: Radio-jurnal (IV); Sport.
20.15: Cronica războiului de Romulus Seișanu.
20.30: Concert de masă (discuri).
21.00: Selecțiuni din operete (discuri).
22.00: Radio-jurnal (V).
22.20: Muzică ușoară și de dans (discuri).

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI ȘI POSTUL PE UNDE SCURTE

23.00: Selecțiuni din Puccini (discuri).
24.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO MOLDOVA 259 metri

9.30: Ora religioasă: I. — Transmisă Serviciului religios transmis dela Biserica Sf. Spiridon. II. — I. P. S. S. Irineu, Mitropolitul Moldovei: Cronica vieții religioase.
13.00: Deschiderea emisiunii. Fantezii și potpuriuri (discuri).
13.20: Radio jurnal (I).
13.30: Taraful Anton Budală: Arii naționale.
14.00: Radio jurnal (II).
14.20: Continuarea programului Tarafului Budală: Arii naționale.
15.00: Inchiderea emisiunii de prânz.
18.30: Deschiderea emisiunii; Muzică de promenadă (discuri).
19.00: Cronica săptămânii.
19.15: Valsuri de Joh. Strauss (discuri).
19.30: Jurnal în limba rusă.
19.40: Muzică spaniolă (discuri).
20.00: Muzică americană (discuri).
20.30: Radio jurnal (III).
20.40: Cântăreți celebri cântă în filme (discuri).
21.00: Muzică distractivă (discuri).
22.00: Radio jurnal (IV).
22.30: Inchiderea emisiunii.

EMISIUNE PENTRU STRAINATATE POSTUL PE UNDE SCURTE

Semnal.
21.00: Jurnal în limba ucraineană.
21.15: Jurnal în limba rusă.
21.25: Jurnal în limba turcă.
21.35: Jurnal în limba italiană.
21.45: Muzică variată (discuri).
22.00: Emisiune în limba germană; Muzică (discuri).
22.20: Emisiune în limba italiană; Muzică (discuri).
22.40: Emisiune în limba franceză.
22.50: Emisiune în limba engleză.

Luni 24 Noembrie 1941

RADIO ROMANIA ȘI RADIO BUCUREȘTI

6.55-8.30: Ora dimineții: Deschiderea emisiunii; Radio jurnal (I); Concert de marșuri (discuri); Concert de fanfară româno-german. Inchiderea emisiunii.
11.55: Deschiderea emisiunii.
12.00: Orchestre populare (discuri).
12.30: Radio-jurnal (II). Poșta sătenilor.
12.50: Ora ostașului.
13.50: Știrile serviciului german.
14.00: Radio-jurnal (III).
14.20: Muzică variată (discuri).
14.30: Ora răniților: Orchestra Victor Predescu.
15.30: Reportagii germane de pe front.
15.40: Inchiderea emisiunii de prânz.
17.55: Deschiderea emisiunii.
18.00: Radio jurnal (IV).
18.20: Ansamblul de suflători „Radio".
18.45: Cântă Peter Anders și A-
19.00: Cronica vieții românești.
19.15: Recital de pian. D-ra Nadia Chebap.
19.50: Știrile serviciului german.
20.00: Radio jurnal (V); Sport.
20.15: Corul „Radio" condus de I. Croitoru.
20.40: Universitatea Radio. — Ciclul: „Problemele Radiodifuziunii românești: Tm. Bucuța: „Casa Radiofoniei".
21.00: Țări prietene și aliate: Croația: I. Literatura croată de Elena Eftimiu; II. Muzică croată.
22.00: Radio jurnal (VI).
22.20: Frumoasele valsuri (discuri).

RADIO ROMANIA RADIO BUCUREȘTI ȘI POSTUL PE UNDE SCURTE

23.00: Selecțiuni din „Ernani" de Verdi (discuri).
23.45: Muzică ușoară (discuri).
24.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO MOLDOVA 259 metri

13.00: Deschiderea emisiunii.
13.20: Radio jurnal (I).
13.30: Muzică românească (discuri).
14.00: Radio jurnal (II).
14.20: Muzică variată (discuri).
15.00: Inchiderea emisiunii de prânz.
18.30: Deschiderea emisiunii.
18.35: Cântăreți italieni (discuri).
19.00: Din trecutul nostru: d. Prof. Andrei Oțetea: Opera istorică a lui Mihail Kogălniceanu.
19.50: Muzică de Chopin (discuri).
19.30: Jurnal în limba rusă.
19.40: Violoniști și violonceliști (discuri).
20.00: Muzică franceză (discuri).

Colaborarea germano-română

Recepția dată de d. ministru von Killinger în cinstea a două comisii românești cari vor pleca în Germania

In cadrul unei primiri pe care Baronul von Killinger, Ministrul Germaniei la București, a dat-o în cinstea celor două comisiuni românești, cari vor pleca viitoare în Germania pentru a rezolva chestiunile în legătură cu trimiterea în Germania a 10.000 lucrători români în vederea specializării lor și pentru a studia organizațiile celui de al III-lea Reich, Ministrul Germaniei a transmis D-lui Dr. C. Dănulescu, Subsecretar de Stat al Ministerului Muncii, care conducea cele două comisiuni, o invitație a D-lui Dr. Ley, Șeful Organizației Frontului Muncii germane.

Cu această ocazie, Ministrul a tratat, în cadrul explicațiilor sale problemele sociale, în general, a căror soluțiune va reprezenta, după războiul actual, o chestiune decisivă pentru conducerea statului. Noua ordine a Național-Socialismului își are izvorul în cărțile inrudite lui va sta impotriva sistemului plutocratic, care se va prăbuși definitiv după război și împotriva aliatului său: comunismul, care nu cunoaște decât revolverul, biciul și sclavia. Ministrul Germaniei a accentuat, în special că Românii vor fi capabili să îndeplinească, în toate domeniile vieții publice, misiunile ce le vor fi încredințate în urma războiului și de viitoarea ordine europeană. Ei vor trebui să aibă numai energia necesară acționării. Această energie se va pretinde tocmai celor care pleacă, în numele țării lor, în Germania pentru a cunoaște realizările Național-Socialismului în domeniul social. Ceeace a reușit în Germania va reuși desigur și în România.

In răspunsul său, d. Subsecretar de Stat, Dr. C. Dănulescu, a mulțumit atât d-lui Dr. Ley, șeful organizației Reichului, pentru invitația sa, cât și pentru înțelegerea și sprijinul atât de des dovedit, pe care d. Dr. Ley împreună cu ministrul Germaniei l-au dat, cu prilejul colaborării germano-române, Ministerului Muncii și Ocrotirilor sociale Române. Increderea pe care Mareșalul Antonescu se bucură din partea Fuehrerului va contribui la consolidarea frontului unitar al popoarelor românesc. Colaborarea, în domeniul social-politic, se va strânge și mai mult prin frăția de arme româno-germană. D. Subsecretar de Stat a continuat, arătând importanța trimiterii a 10.000 lucrători români pentru specializarea lor, în Germania și încheie exprimându-și convingerea că România își va putea rezolva problemele sale sociale — cu sprijinul înțelegător al Germaniei. Printr'o nouă mulțumire, adresată Ministrului Germaniei, d. C. Dănulescu și-a exprimat recunoștința față de trimisul șefului Organizației Reichului, d. Franz Langer.

Societatea ortodoxă a femeilor române citată prin ordin de zi de către d. Mareșal Antonescu

Societatea ortodoxă națională a femeilor române" a fost citată prin ordin de zi pe întreaga armată de către d. Mareșal Ion Antonescu, Conducătorul Statului, pentru munca, devotamentul și sentimentul înalt, de iubire de neam, cu care membrele Societății în frunte cu d-na președintă Alexandrina Gr. Cantacuzino au purtat de grijă rănițiilor din spitalele susnumitei Societăți.

Ofițeri generali și inferiori decorați cu ordinul „Mihai Viteazul cl. III-a"

In Monitorul Oficial de eri a apărut decretul regal prin care se conferă Ordinul Militar „Mihai Viteazul" clasa III-a, ofițerilor generali și inferiori, după cum urmează:

Generalul de Corp de Armată Adjutant Iacobici Iosef, Comandant de Armată, pentru pregătirea și destoinicia cu care a condus Armata, ducând-o la cucerirea Odesei.

Generalul Tătăranu Nicolae, șef de Stat-Major de Armată, pentru pricepera și energia cu care a secondat, în calitate de șef de Stat-Major, Comandamentul Armatei.

Generalul de Escadră Jienescu I. Gheorghe, subsecretar de Stat al Aerului, pentru felul cum a organizat, condus și însuflețit aviația țării, făcând-o prin pilda sa să înscrie în istoria războiului nostru o pagină de glorie.

Locotenentul de rezervă aviator Polizu Nicolae, pentru agerimea și îndrăzneala de care a dat dovadă în luptele aeriene, doborând cel mai mare număr de avioane inamice.

INSTALAREA NOULUI SUBSECRETAR DE STAT AL APROVIZIONĂRII

D. general Constantin St. Constantin, noul subsecretar de stat al aprovizionării armatei și populației s'a prezentat eri dimineață la departamentul său luându-și postul în primire. D. general Constantin a luat contact cu diviziile principalelor articole de aprovizionare ca: pâinea, făina, combustibilul, etc. în vederea măsurilor ce se vor lua în curând pentru o cât mai ordonată aprovizionare a populației.

Examenul de admitere în școala superioară de războiu „Secția Intendenței"

Concursul de admitere în Școala Superioară de Războiu „Secția Intendenței" va avea loc în ziua de 15.XII.1941.

Se pot prezenta la concurs Ad-torii Locotenenți și Căpitani precum și locotenenții și căpitanii combatanți din toate armele, răniți în războiul actual care doresc să treacă în intendență și care îndeplinesc următoarele condițiuni:

A) Administratorii locotenenți și căpitani.

a) Să aibă vechimea de cel puțin 7 ani ca ofițer la 1 Iulie 1941 și un stagiu de 4 ani în corpurile de trupă, unde să fi îndeplinit funcțiunea de contabil în bani și materii, încheind de fiecare cel puțin o gestiune.

b) Să fie foarte bine notați în memoriu. c) Să fi absolvit școala specială. d) Să aibă vârsta de 36 ani la 1 Iulie 1941.

e) Să fie pe deplin sănătoși.

B). Locotenenții și căpitanii combatanți.

a) Să fie răniți în actuala campanie având rani care să nu le împiedice serviciul. b) Restul condițiunilor ca la A. cu modificarea:

Din timpul de vechime de ofițer de 7 ani, să aibă 4 ani să fi efectuați în stagiu la trupă, în care timp să fi funcționat un an ca gestionar sau să fi fost un an comandant de companie, baterie, escadron.

In foia de aprecieri Md. I. să se specifice data de când și până când a funcționat ca gestionar și ce gestiune a încheiat, precum și timpul de stagiu la comanda de unitate pentru ofițerii combatanți.

Restul condițiunilor precum și actele ce trebuesc înaintate sunt aceleași din D. M. 3647/1941 publicată în M. O. Nr. 3 din 1 Mai 1941.

Actele se vor trimite la Școala Superioară de Războiu până la 10 Decembrie 1941.

INAUGURAREA EXPOZIȚIEI DE ARTĂ POPULARĂ ROMÂNEASCĂ LA VIENA

VIENA, 22 (Rador). — Vineri 21 Noembrie la orele 10.30 a avut loc în sala de arte industriale din Viena inaugurarea Expoziției de artă populară românească, organizată de ministerul român al Propagandei, sub auspiciile autorităților vieneze, prezidată de Reichsleiterul Baldur von Schirach, guvernatorul ținutului Ostmark, însoțit de toți reprezentanții de seamă ai autorităților și instituțiilor din Viena.

Au luat parte S. S. Scharitzer, locțiitorul Reichsleiterului, generalul de artilerie antiaeriană Hirschauer, generalul de divizie Stuempfel, însoțit de o întreagă suită de generali, Thomas, referentul general al d-lui Baldur von Schirach, Obergebietsführerul Kaufmann, Obergebietsführerul Mueller, contele Calice, din secția culturală a ministerului de Externe german din Berlin, Obergrupenführer Seidel, conducătorii formațiunilor național-socialiste: S. A., S. S., N. S. K. K., N. S. F. K., șefii provinciali ai partidului național-socialist și toți reprezentanții de seamă ai partidului, ai Statului, și ai armatei din Viena.

Guvernul român a fost reprezentat prin d. Const. Bușilă, ministrul comunicațiilor, însoțit de d. colonel Oreceanu, directorul general al Căilor Ferate. Au fost prezenți d. Raul Bossy, ministrul României la Berlin, d. Elefterescu, ministrul României la Bratislava, d. ministru Pella, d. Alex. Bădăuță, secretar general al ministerului Propagandei, d. O. W. Cisek, director-adjunct al presei, d. Gh. Georgescu, director general al „Filarmonicei", d. general Mazarini, d. Const. Mareș, consul general al României la Viena, d. Ovidiu Ciordaș, consilier de presă la Berlin, d-na și d. dr. Vasile Tielescu, secretar cultural la Berlin, numeroși ziariști și toți membrii coloniei române.

Programul a fost deschis de quartetul de coarde al Filarmonicei din București, care a executat Comp. Nr. 9 din Mihail Jora. După care d. Karl Scharitzer, gauleiterul-adjunct al Vienei, locțiitorul d-lui Baldur von Schirach, a rostit o cuvântare, salutând pe înalții oaspeți români și apreciind în cuvinte de un adânc sens politic importanța deschiderii Expoziției de artă populară românească la Viena. Printre altele, domnia-sa a spus:

— „Național-socialismul a adus în viața politică a lumii întregi două concepții fundamentale: acela privitoare la însemnătatea țărănimii în lupta pentru ridicarea și asigurarea viitorului unei națiuni; și aceia a respectului pentru muncă și realizările clasei muncitorești.

„Pornind și întemeiată pe aceste principii, Viena este mândră de a putea saluta astăzi deschiderea Expoziției de artă populară românească. Noi cunoaștem — a continuat d-sa — valoarea țărănimii românești nu numai din istorie ci și din actele de strălucită vitejie de pe câmpurile de luptă din Rusia, precum și din frământările ultimului an; toate la un loc ne înfățișează pe deoparte vitalitatea și sănătatea de concepție a poporului român, iar pe dealtă parte puterea lui de creație în folosul reclădirii Europei de mâine. Noi vedem în ele chezășia pentru însemnătatea locului ce-i va reveni poporului în această operă".

A răspuns d. ministru CONST. BUȘILĂ, cu următoarele cuvinte:

— „Domnule Reichsstadthalter, doamnelor și domnilor, îmi revine mie deosebita cinste și marea plăcere de a vorbi de deschiderea Expoziției noastre de artă populară din Viena, în numele d-lui prof. Mihai Antonescu, Vice-Președintele și Președintele ad-interim al Consiliului de Miniștri.

„Am printre altele și însărcinarea de a comunica d-lui Reichsleiter Baldur von Schirach cât de adânc regretă d. profesor Mihai Antonescu de a nu fi participat personal la deschiderea festivă de astăzi; îndatoririle d-sale actuale, care n'au putut fi evitate, l-au împiedicat să exprime Excelenței-voastre, d-le Reichsleiter, sentimentele sale de adâncă prețuire, înalta sa stimă și prețuire ce v'o nutrește. Căci Președintele nostru de Consiliu, fiind din aceeași generație cu domnul Reichsleiter, vede în excelenta sa d. Baldur von Schirach încarnarea strălucită a Europei noui, ale cărui idealuri sunt deopotrivă de scumpe Marelui Reich german, ca și României.

„In ultimele luni și săptămâni faptele de arme ale armatelor noastre au făcut ca poporul român să fie cu mult mai cunoscut în Germania, decât s'ar fi putut încerca acest lucru în cursul altor ani. Cot la cot, într'o credincioasă camaraderie de arme, soldații germani și români au luptat și au învins pe pământ românesc și pe pământ dușman, cucerind și împărțind frățește cununile izbânzilor lor.

„Sabia și sângele leagă pe vecie, — a spus Fuehrerul; leagă mai temeinic decât promisiunile. In spatele soldaților români stă poporul român, care l-a născut. Acest popor țiie astăzi mai mult ca oricând să ne cunoască în Germania; să sprijine și să consolideze prin toate mijloacele relațiile germano-române; și în fine el vrea să ofere prietenilor săi germani posibilitatea de a cunoaște propria lui ființă, așa cum se oglindește printre altele și în arta lui populară.

„Noi suntem un popor de țărani. Cultura noastră înseamnă deci satul românesc și viața lui creatoare; ca atare dorința noastră arătarea a ceea ce putem arăta acestei însușiri printr'o expoziție de artă populară în această metropolă a culturii care este Viena.

„Manifestarea organizată de Ministerul Propagandei noastre naționale nu ne oferă decât părți mici dintr'un material extrem de vast și ale cărui bogății nu pot fi măsurate. Ea va putea totuși să fie în măsură să ofere vizitatorilor o icoană mai clară decât acela pe care și-ar putea-o închega din cărți sau prin cultură.

„Noi ținem să mulțumim cu toată căldura în primul rînd d-lui Reichsleiter Baldur von Schirach și tuturor colaboratorilor săi, care ne-au oferit întregul lor sprijin în realizarea acestei manifestări, ca și a Săptămânii Românești; rămânem deasemeni îndatorați d-lui consilier aulic Richard Ernst, directorul Muzeului de Artă Industrială, care a făcut un cadru atât de impunător pentru expoziție.

„Cu aceste cuvinte declar deschisă, în numele Guvernului român, Expoziția de artă populară românească la Viena, care, dar vestic tânăra Capitală a Ostmark-ului și îmi exprim dorința că ea va căuta prin mijloacele ei cinstite, dar adânc grăitoare, prietenii noui și multe pentru poporul meu".

Programul s'a încheiat cu ultimele două părți din Op. 9 de Mihail Jora, executate de quartetul Filarmonicei Române.

După programul festiv, d-nii Alex. Bădăuță, secretarul general al Ministerului Propagandei și O. W. Cisek au condus pe d. Baldur von Schirach și pe ceilalți oaspeți germani prin sălile expoziției, dându-le explicațiile necesare.

Reichsleiterul Baldur von Schirach, erudit cunoscător de artă, s'a oprit la multe din obiectele expuse cercetându-le în deaproape, urmărind unele și admirând pe cele mai multe. D-sa a felicitat călduros Ministerul Propagandei, organizatorul Expoziției, pentru prezentarea desăvârșită a materialului expus, arătând că atari manifestări constituesc mijloacele cele mai bune pentru cunoașterea poporului român și a marilor sale virtuți.

*

La amiază a avut loc un dejun oferit de d. Baldur von Schirach în cinstea oaspeților români.

*

După amiază, postul de Radio Deutschland-Saender a transmis dela Viena un interview cu organizatorii acestei manifestări, arătând asupra principiilor cari au stat la baza materialului expus substanței formale a artei țărănești din România, ca expresie a multelor fundamente și orientări românești.

*

La ora 16,30 în sala „Oper-Kino" s'a desfășurat gala cinematografică românească în prezența demnitarilor germani, civili și militari din Viena și a tuturor reprezentanților lumei culturale și artistice. S'au proiectat filmele „Țara-Moților", „Transilvania", cum și documentarele militare românești: „Războiul sfânt" și „Ocuparea Odessei".

Cu acest prilej s'au distribuit invitaților prospecte și broșuri asupra României. Dintre aceste broșuri presa vieneză și îndeosebi „Wiener Allgemeine Zeitung" de eri subliniază lucrarea „Pro Germania" a d-lui prof. Mihai Antonescu, Președintele ad-interim al Consiliului de Miniștri, despre care spune că reprezintă o viziune amplă a Germaniei noui și constitue în acelaș timp o mărturie caldă pentru Führer și Reich a autorului lucrării.

*

Seara, după spectacolul dela Operă, a avut loc o recepție în cinstea delegației românești, în saloanele Operei de Stat din Viena.

Expoziția de artă populară românească la Viena

Ziarele germane vorbind despre „Săptămâna Românească" inaugurată la Viena, consacră ample articole Expoziției de artă populară deschisă în sălile marelui Muzeu de Artă Industrială. Ele consideră aranjamentul Expoziției și alegerea întregului material drept un prilej fericit pentru lumea germană de a cunoaște ansamblul vieții noastre populare, oglindită în tiparele artei țărănești.

Organizată de Ministerul român al Propagandei, după proiectele arhitecților N. Cucu și Macovei, Expoziția realizează sugestiv, într'o caldă ambianță românească, principalele forme ale artei țărănești românești.

Sala de intrare a Expoziției este dominată în întregime de un mare bust în bronz al Majestății Sale Regelui Mihai proectat de o Stemă a României, executată în metal și încadrată între puternice suprafețe și motive decorative, forme expresive ale noului Stat român.

Obiectele din sala principală sunt orânduite astfel încât să îngădue vizitatorilor o priveliște din cele mai complete ale artei noastre.

In dreapta și în stânga portretului în bronz al Mareșalului Antonescu, stăpânind spațiul din jurul său, prin masivitate și prin înțeles, sunt armonizate scoarțe oltenești, basarabene și din Transilvania, ca un mare câmp românesc de artă.

In față, o serie de machete înfățișează exterioare și interioare de case tipice românești din toate ținuturile țării, între care vestita casă a lui Mogoș: monument de arhitectură veche românească și mărturie vie a simțului artistic popular.

Trecerea dela formele de arhitectură exterioară la obiectele care alcătuesc patrimoniul de artă al poporului român, se face printr'un grup de troițe culese din toate regiunile României și amplasate într'un grup de verdeață întocmai cum ar țâșni în mijlocul câmpurilor țării. De aci se deschid patru culoare, care împart Expoziția, asemenea unor drumuri dealungul istoriei noastre, către adâncurile istoriei și artei românești.

Prima secțiune grupează obiectele de artă minoră: cioplituri în lemn, cusăturile de dimensiuni mici, remarcabile prin expresivitatea liniei și pasiunea pentru amănuntul plastic al celor dintâi artiști — țărani — români.

Cea de a doua grupă este alcătuită din textile: scoarțe din toate ținuturile și din toate timpurile, de la cele oltenești, adevărate primăveri în lână și culori, până la cele din Basarabia lucrate în tonuri sobre, cu ornamente concentrate până la a aminti simplitatea adâncă a ceramicei românești. Apoi țesăturile: ii, marame, fote, bluze, din borangic sau in, smălțuite cu florile celei mai inegalabile imaginații decorative.

A treia secțiune o constitue obiectele de cult și mai cu seamă icoanele pe lemn și pe sticlă. In deosebi acestea din urmă stârnesc interesul tuturor vizitatorilor prin originalitatea temelor descrise în culori, prin ingenuitatea desenului și prospețimea caldă a tonurilor.

Ultimul grup este închinat ceramicei și adună un material extrem de bogat din toate colțurile pământului românesc, reprezentând o gamă infinită de forme, mărturie puternică a unui excepțional simț ornamental și a unei înclinări native pentru această formă de artă.

Din mijlocul acestor obiecte expuse în panouri și vitrine pe o linie simplă și discretă, se detașează o monumentală poartă țărănească, cizelată cu acea inegalabilă îndemânare de mari caligrafi în lemn, caracteristică țăranilor noștri din Nordul Ardealului, piesă care dă un covârșitor accent întregului material al Expoziției.

Intregită într'o prezentare în care fiecare piesă trăește în ambianța ei firească, prin numeroase broșuri și depliante prezentând în limba germană principalele momente culturale și istorice românești, Expoziția găzduită în sălile Muzeului de Artă industrială din Viena, este realizată așa încât să creeze o frescă puternică a marilor posibilități populare românești, înțelese ca temeiuri constructive și fundamente ale unei noui vieți.

Organizată din inițiativa d-lui Mihai Antonescu, vicepreședintele Consiliului de Miniștri și ministru al propagandei, Expoziția rămâne deschisă la Viena până la 15 Decembrie.

CUM VA FI SĂRBĂTORITĂ ZIUA UNIRII

Conform hotărîrii domnului Mareșal Antonescu, Conducătorul Statului, „Ziua Unirii" 1 Decembrie a. c., se va sărbători printr'un Te-Deum, care se va oficia în acea zi, la ora 11, în toate bisericile din țară, la care vor asista autoritățile civile și militare locale, precum și o delegație a foștilor și actualilor Combatanți și Invalizi de război.

— La Te-Deum-ul care se va oficia în acea zi, la ora 11, în Biserica Sf. Patriarhii, vor asista: Membrii Guvernului; Cavalerii Ordinului „Mihai Viteazul"; o delegație a foștilor și actualilor Combatanți și Invalizi de război și reprezentanții înaltelor autorități civile și militare.

— O companie cu drapel și muzică va da onorul.

— Nu se va ține aici un discurs cu această ocaziune.

— Autoritățile publice și școlile vor lucra.

— Se vor arbora drapele în toată țara.

Ținuta la Patriarhie va fi:

Pentru membrii guvernului și reprezentanții înaltelor autorități civile: frac, cravată și mănuși albe, decorațiuni și Mari Cruci cu Cordon; pălărie înaltă.

Pentru magistrați: Roba, decorațiuni și Mari Cruci cu Cordon.

Pentru militari: veston și pantalon kaki, cisme negre, centură de piele cu sabia atârnată de curelușe, mănuși roșii, șapcă; decorațiuni și Mari Cruci cu Cordon.

(Mantaua se poate lua, lăsând-o în auto).

IMPORTANTA OPERĂ A MAREȘALULUI PETAIN

VICHY, 22 (ESS). — Phillip Herriot atrage atenția într'un articol de fond publicat în cursul zilei de Joi în „Gringoire" asupra importanței operei Mareșalului Petain. Nimeni n'ar putea să dovedească că democrația este înlăturată. Franța este definitiv eliberată de către vampirismul evreilor. O mare operă de asistență, ajutorul național a trezit în francezi spiritul comunității. Noua lege franceză a muncii oferă muncitorilor locul potrivit de muncă. Libertatea credinței religioase este asigurată prin lege și guvernul revoluției naționale a obținut în lupta împotriva șomajului mari rezultate, deoarece a procedat în mod hotărît și a inaugurat în toate părțile Franței lucrări publice. Faptul că Mareșalul i-a salvat de prăbușire n'ar trezi în nimeni cea mai mică ideie de recunoștință. In cele mai dese cazuri este vorba de acei care și azi ar duce bucuroși război, de acei cari înainte de război au ațâțat și în timpul războiului s'au pus la adăpost. Acești criticiști au nerușinarea să afirme că guvernul revoluției naționale se schimbă la fel de des ca și democrația. Acești oameni uită, scrie Herriot în încheiere, că în guvernul Mareșalului nu mai există acei „oameni de stat", pentru cari fiecare nou minister reprezintă o schimbare a politicei, căci Mareșalul poate să schimbe foarte bine colaboratorii săi, dar politica Mareșalului rămâne stabilă și neschimbată căci, după cum a declarat Mareșalul însuși, el singur este responsabil în fața istoriei.

INFIINȚAREA ASOCIAȚIEI NAȚIONALE A DEȚINĂTORILOR DE VALORI MOBILIARE

In urma inițiativei d-lui prof. dr N. N. Stoica de a se înființa o asociație națională a deținătorilor de valori mobiliare românești, s'a format un comitet de acțiune compus din d-nii generali: Ștefan Burileanu, Gabriel Negrei, D. Cibuți, George Leventi, Ștefan Stoenescu, fost președinte la Curtea de apel din București, C. Rădulescu, fost inspector general la Banca Națională, prof. Vasile Ioachim, fost secretar general al Camerii de comerț din București, dr. Constantin Boțeanu, fost director de bancă, căpitan Ghirgiu, Alexandru Ruș și D. Silva. Acest comitet a convocat pentru Duminică 30 Noembrie ora 12 o adunare a deținătorilor de acțiuni, efecte și obligațiuni, în sala de ședințe a Camerii arbitrale de pe lângă Bursa din București, cu scopul de a se proceda la înființarea numitei asociații și a se delega comisiunea care să alcătuiască statutele și să facă formele legale de constituire. Această asociație va lucra pentru a susține interesele deținătorilor de valori imobiliare în concordanță cu interesele superioare și permanente ale națiunii.

Nu se mai fac numiri de administratori giranți la imobilele evreești

Intrucât toate posturile de giranți administratori au fost ocupate, Centrul de Romanizare, aduce la cunoștința celor interesați că nu se mai dă curs la nici o cerere, cari are de drept obiect, numire de de administratori giranți.

GALERIA BRAVILOR

Nenumărate fapte de arme, cari ne umplu inimile de bucurie, parvin depe linia frontului. Sunt mărturii sfinte ale vitejiei soldatului român, acest urmaș demn al unor strămoși ce au știut să-și apere cu sângele, pământul și, în trecut ca și acum, să ridice sus demnitatea și virtutea poporului acestuia, când timpurile au cerut-o.

Zi de zi, am putea spune, oră de oră, se petrec fapte minunate, din cari multe rămân neștiute de nimeni, eroi tăcuți cari își poartă vitejia fără dorința laudei. Altele însă sunt aflate și bravii, modești primesc răsplata cuvenită dela cei mai mari. Pe aceștia îi vom aminti acuma, în scurte cuvinte, aducându-le prinosul de recunoștință al Patriei.

Pe maiorul Albu Emil din Regimentul 3 Călărași și pe căpitanul Niculescu Cristian, pe locotenenții Drăghia Mircea, Damaschin Eugen și sublocot. Popescu Mircea și Ciuciu Nicolae, citați cu Ordin de Zi pe brigadă: „pentru bravură fără seamăn, sânge rece, dovedind curaj și devotament în serviciu".

Minunate sunt aceste cuvinte, îmbărbătătoare și simțim, citindu-le, trăirea unor zile de epopee.

Dar nu sunt singuri. Ordinele de zi citează neconteniț alți eroi, nu mai prejos de aceștia, cari poartă mândria românească cu cinste.

In ziua de 2 August 1941, Brigada 8-a Cavalerie este oprită din urmărirea neconteniță a inamicului, de lipsa a două poduri, aruncate în aer de bolșevici în retragerea lor. Atunci, spune ordinul de zi:

Căpitanul Popescu Victor..., locot. Nufescu Victor și locot. rez. Tanoviceanu Ion... au reușit în timp record de 6 ore, noaptea, să construiască o adevărată lucrare tehnică, refăcând podurile pentru o greutate de 5—8 tone permițând unităților Brigăzii să reia operațiunile în zorii zilei.

Sau ordinul de zi din 12 August 1941 care prin amploarea lui, nu dovedește doar bravura vreunui sau câtorva eroi stingheri, ci subliniază curajul și destoinicia unor unități întregi, pentru cari moartea nu înseamnă nimic atunci când e vorba de țară.

Sunt citați colonelul Clauss Ervin, comandantul lui 4 Roșiori, lt. col. Marinescu Const., — pentru acțiunea dela Novo Pavlovca —, *maior Anastasiu Nicolae, în aceeași luptă, maiorul Georgescu Aurel și căpitanul Corou Vasile* — pentru modul cum au acționat și condus unitățile în ziua de 3 August dela Grazionovka și Novo Pavlovca. — *căpitanii Georgescu Nicolae, Petit Eugen, Dobrescu Alex. și Ioan Eugen,* pentru *fapte de arme eșite din comun.*

Iar ca întrecere ordinul de zi culminează: — Deasemeni se citează prin ordin de zi pe Brigadă, subofiterii și trupa de sub comanda acestor ofițeri, cari au luat parte la acțiuni.

Sau curajul grupurilor de recunoaștere, care în fața liniilor, primii se lovesc de focul dușman și ei sunt nevoiți să primească greul pentru a ușura sarcina celorlalți. Dintre aceștia ni se remarcă pe căpitanul Popescu Nicolae, locot. Eliade Mihail și subof. mec. Dorobanțu Traian, precum și trupa escadronului 4 mecanizat. Aceștia, în zilele de 4-5 August, mai mult chiar decât mulțumindu-se la simple recunoașteri, au capturat un bogat material de războiu inamic, precum și prizonieri cari au dat informații prețioase.

Iar ca destoinicie în plină luptă, nu putem trece peste faptele mărețe ale companiei 3-a din Batalionul 58 Pionieri, cari, în plin bombardament inamic, sub focurile tuturor armelor rusești, au plantat mine într'un câmp spre care se îndrepta un contra-atac inamic. Izbutind așezarea acestor mijloace de apărare într'un timp record, năvala roșie a fost spulberată și unitatea și-a putut relua înaintarea.

Tot pe ei, acelaș ordin de zi îi citează pentru vitejia și avântul pe care l'au arătat cu ocazia incursiunilor dela Cerepcăuți și atacul dela Hotin, distrugând observatoare, rețele de sârmă și mine, contribuind astfel la liberarea drumului din calea camarazilor cavaleriști.

Bravura acestor mândri ostași ne umple de mândrie. Cu ei, România nu poate pieri.

ULTIMA ORA

MUNCITORII SOVIETICI SUNT SMULȘI DIN UZINE ȘI GONIȚI PE FRONT

STOCKHOLM, 22 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. comunică: Postul de radio sovietic anunță că lucrătorii sovietici sunt luați din uzine și trimiși direct pe front in ținuta lor de lucru.

ATROCITĂȚILE FĂCUTE DE BOLȘEVICI IN ESTONIA

La Dorpat și Narva au fost impușcați sau deportați 33.000 oameni

MILANO, 22 (Rador). — CORRIERE DELLA SERA publică revelațiile făcute de pastorul Pohl, șeful bisericii suedeze din Estonia, asupra atrocităților comise de GPU la Dorpat și Narva, unde 33.000 de persoane au fost impușcate sau deportate. Printre ele se aflau numeroși profesori, preoți, deputați și funcționari.

Pastorul Pohl afirmă că execuțiile și torturile erau incredințate unui detașament special, numit „batalionul de nimicire".

Ziarul milanez adaugă că aceste revelații ar trebui să dea de gândit președintelui Roosevelt, care a manifestat dintr'o dată o mare simpatie pentru Stalin, pe care l-a numit „apărătorul civilizației contra barbariei ca și d-lui Churchill și arhiepiscopului de Canterbury, care admiră Rusia Sovietică pentru toleranța sa religioasă.

Dacă vreunul din aceste batalioane de nimicire ar veni la Londra, sau la Washington, inchee ziarul, poate că arhiepiscopul de Canterbury, și stăpânii săi și-ar schimba opinia.

Un fiu al lui Molotov făcut prizonier pe frontul răsăritean

BERLIN, 21 (Rador). — Corespondentul agenției „Havas-Ofi" transmite:

Un post de radio german anunță că un fiu al lui Molotov, comisarul poporului pentru afacerile străine, a fost făcut prizonier pe frontul răsăritean.

BOLȘEVICII CARI CUTEAZĂ SĂ VORBEASCĂ DE INFRÂNGERI SOVIETICE SUNT IMPUȘCAȚI PE LOC

HSINKING, 21 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. anunță:

Soldații sovietici luați prizonieri, cu prilejul ultimului incident de frontieră, au declarat că toți țăranii și lucrătorii dela 21 la 54 ani au fost mobilizați, astfel incât nu mai este cine să strângă recolta.

Recruții sunt obligați să lucreze 21 de ore pe zi pentru construirea de cazărmi și fortificații, așa incât mulți se imbolnăvesc.

Soldații primesc 450 grame de pâine și de două ori ciorbă fără carne. Solda recruților este de 12—15 ruble pe lună, ceeace reprezintă prețul a patru ouă.

Mai bine de jumătate din ofiterii din Siberia au fost trimiși in Europa, iar comisarii politici, nu vorbesc decât de mari victorii sovietice și infrângeri germane. Toată lumea știe insă, au adăugat prizonierii, că armata roșie suferă o infrângere după alta, dar nimeni nu cutează să o spună pe față de teama de a fi impușcat pe loc.

IMENSE CONTRIBUȚII ALE AVIAȚIEI GERMANE LA APROVIZIONAREA TRUPELOR DE PE FRONTUL RĂSĂRITEAN

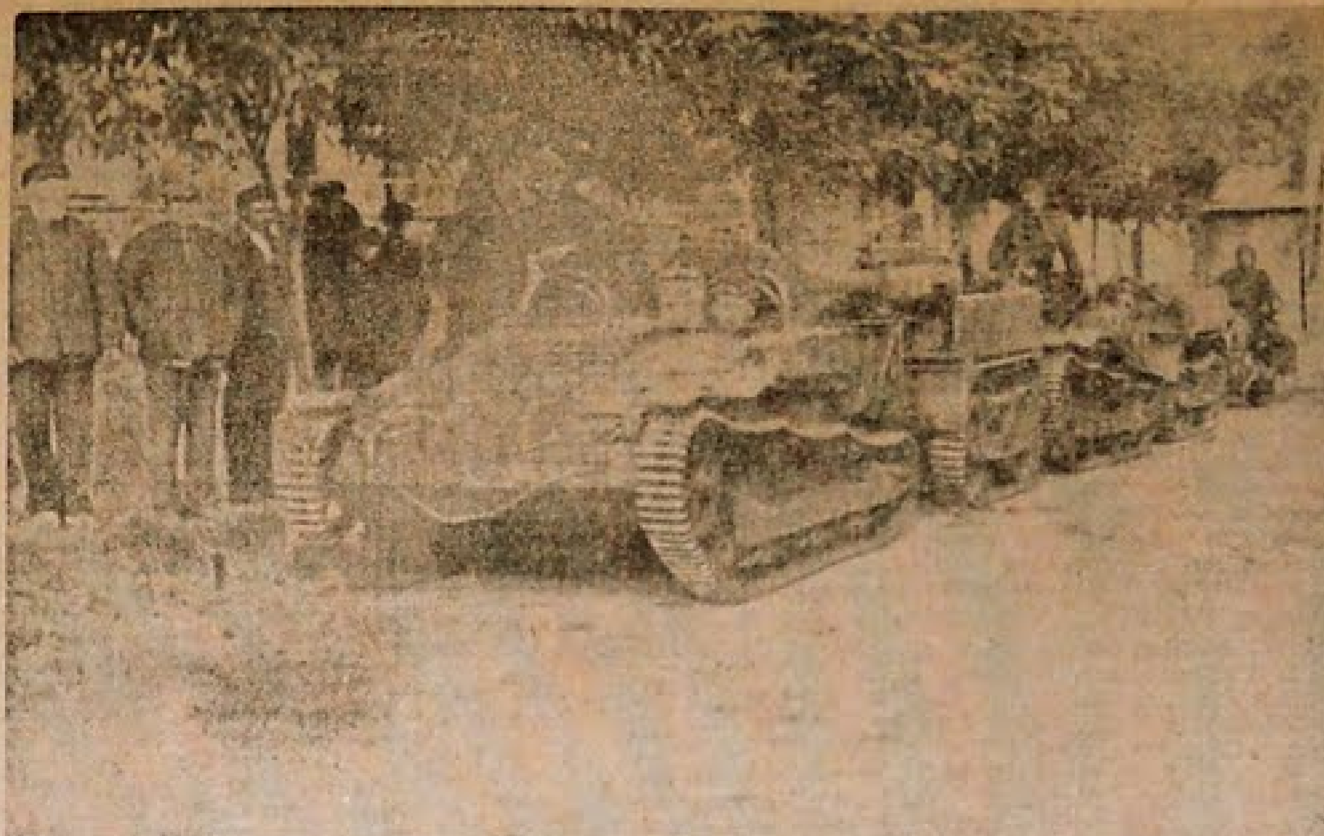
BERLIN, 21 (Rador). — Cifre impresionante și demne de a fi crezute sunt publicate de autoritățile militare competente ele dovedind intr'un mod izbitor, imensa parte pe care a luat-o aviața germană in operațiunile de aprovizionare cu merinde și materiale de război a trupelor germane care combat pe frontul de est.

Dela inceputul campaniei din est până la 31 Octombrie aviația a executat 30.000 de raiduri de acest fel. Aviația a parcurs in cursul acestor raiduri de transport 22 milioane de kilometri ceeace reprezintă de 150 de ori ocolul pământului la ecuator. Au fost transportate pe calea aerului o cantitate de 38.000.000 kgr. merinde și materiale intr'un timp care reprezintă 131 de zile de sbor.

AFIRMAȚIILE D-LUI CHURCHILL STÂRNESC HOHOTE DE RÂS LA BERLIN

BERLIN, 21 (Rador). — Afirmația d-lui Churchill, că prin noile operațiuni din Arica de Nord puterile Axei ar putea suferi un nou Waterloo, a stârnit hohote de râs la Berlin.

Se observă cu ironie in cercurile din Berlin că d. Churchill pare să uite faptul că bătălia dela Waterloo nu s'a terminat printr'o victorie engleză, ci prin victoria generalului Bluecher și a prusienilor săi; astăzi insă, descendenții acestor prusieni nu se găsesc in tabăra engleză, ci in cealaltă tabără.

Tanchete românești intr'un orășel din Nordul Crimeei

Comunicatul german

FORȚELE ALIATE INREGISTREAZĂ NOUI VICTORII PE FRONTUL DE EST

Incercările inamicului de a eși din incercuirea dela Leningrad au fost sfărâmate

BERLIN, 22 (Rador). — Dela cartierul general al Fuehrerului, inaltul comandament al forțelor armate germane comunică:

In luptele ce se desfășoară in bazinul Donețului și in sectorul central al frontului de răsărit, au fost realizate noui progrese.

In fața Leningradului, incercările inamicului de a sparge incercuirea au fost sfărâmate de focul apărării noastre.

In fața coastei britanice vedete rapide au atacat, n noaptea de 20 Noembrie, un convoi puternic apărat și au scufundat două vapoare de comerț inamice cu o deplasare de 9000 tone, intre care era și un tank-petrolifer. Alte două vapoare au fost torpilate și probabil scufundate.

Intr'un al doilea atac de noapte, s'a dat o luptă de aproape cu unități de pază și cu vedete rapide britanice. Cu acest prilej, o vedetă germană a fost grav avariată in urma unei ciocniri. In toiul luptei, vedeta avariată a fost remorcată de o altă vedetă rapidă, insă in cursul drumului de inapoiere a trebuit să fie părăsită și scufundată.

După ce s'au apărat cu succes in zorii zilei de un atac al aviației inamice, toate celelalte vedete s'au inapoiat la bazele lor.

Avioane de luptă, plecate in recunoașteri inarmate, au avariat in cursul zilei, in teritoriul maritim din jurul Angliei, un vas englez de avantpost, lovindu-l cu bombe.

AVIAȚIA ITALIANĂ A PROVOCAT CONSIDERABILE INCENDII LA INSTALAȚIILE MILITARE DIN INSULA MALTA

ROMA, 21 (Rador). — Iată comunicatul oficial No. 537, dat de cartierul general al forțelor armate italiene:

Bătălia din Marmarica a continuat să se desvolte in cursul zilei de eri.

Trupe cuirasate italiene și germane, după ce au rezistat puternic nouilor atacuri ale inamicului, au trecut la contraatac și au respins formațiunile cuirasate ale inamicului, distrugând numeroase tankuri și luând prizonieri.

Aviația Axei a participat activ la luptă.

Pe frontul dela Tobruk, s'au inregistrat violente dueluri de artilerie.

Avioane britanice au bombardat Tripoli și Benghazi, fără a face vreo stricăciune.

Trei aparate engleze au fost doborite in flăcări de apărarea noastră antiaeriană in apropiere de coasta Sirtei.

Pe frontul Gondar, alte atacuri violente date de inamic cu forțe și cu mijloace tot mai puternice, au fost sdrobite de rezistența indârjită a detașamentelor noastre, care au constrâns adversarul să se retragă cu pierderi grave, prin contraatacurile lor irezistibile.

Noaptea trecută, aparate britanice au bombardat din nou Neapole, Brindisi și Messina. Mai multe case au fost lovite. Sunt cinci morți și cinci răniți la Brindisi, 26 morți și 24 răniți la Messina, unde populația a fost calmă și disciplinată, și nicio pierdere la Neapole, unde artileria antiaeriană a doborit un aparat inamic, care a căzut in flăcări intre Procida și Ischia.

Unitățile noastre aeriene și-au reinoit acțiunile de bombardament asupra obiectivelor militare din Malta, unde au provocat incendii considerabile.

In primele ore ale dimineții, una din formațiunile noastre de vânătoare a atacat razant un aerodrom din Malta, incendiind patru aparate pe sol. O altă formațiune a susținut o luptă contra unor unități asemănătoare inamice, doborind trei aparate Hurricane.

REFUGIAȚII DECLARĂ CĂ SITUAȚIA LA MOSCOVA ESTE CATASTROFALĂ

BERLIN, 21 (Rador). — Din arătările și descrierile făcute de locuitorii Moscovei, cari au fugit din cauza atacurilor aeriene germane, se poate trage concluzia că situația in fosta capitală sovietică este catastrofală.

Inainte de inceperea războiului, s'au făcut la Moscova in pripă pregătiri in vederea unor atacuri aeriene iminente. Astfel toți lucrătorii au fost siliți să subscrie la imprumutul de război sume care le-au redus la un sfert salariile și așa destul de mici. Apoi toate femeile și fetele fuseseră supuse unui examen medical, pentru a se constata dacă sunt apte pentru serviciul de război, iar fetele au mai fost antrenate pentru serviciul militar.

Dar când au căzut primele bombe, funcționarii superiori ai partidului și șefii marilor intreprinderi au fugit din oraș, pentru a se pune in siguranță. Din această cauză, populația a fost cuprinsă de o adevărată panică, al cărei punct culminant a fost atins când Moscova a inceput să fie părăsită de trupe tot mai numeroase, pentru umplerea golurilor de pe front. In locul acestor trupe, a fost inarmată treptat populația civilă din Moscova; bătrâni, femei și copii au fost antrenați pentru lupte de stradă și de baricade și indemnați la o rezistență fără șanse de succes.

GUVERNUL ENGLEZ A PREZENTAT SCUZE OFICIALE PENTRU „JIGNIREA INVOLUNTARĂ A LUI LITVINOV"...

NEW-YORK 21 (Rador). — Corespondentul Agenției DNB anunță:

După cum anunță presa americană, guvernul britanic a prezentat scuze oficiale pentru „jignirea involuntară a d-lui Litvinov de către organele liniilor aeriene britanice din Teheran".

Guvernul a declarat in Camera Comunelor că s'a dispus o anchetă spre a se preciza răspunderile.

Se află că Litvinov a făcut acum pregătiri spre a pleca la Cairo cu un avion sovietic.

CĂLĂUL ROȘU A „ORDONAT" CA TOȚI SOLDAȚII GERMANI SĂ FIE OMORÂȚI...

STOCKHOLM, 21. (Rador). — Corespondentul Agenției D. N. B. transmite:

Ziarul „Helsingborgs Stadsbladet" scrie, după posturile sovietice de radio, că Stalin a dat armatelor roșii ordinul ca să omoare pe toți soldații germani și să nu se mai facă prizonieri.

In deosebi, populația din regiunile ocupate de trupele germane a fost indemnată prin radio să incerce a ucide soldații germani.

FRONTUL BOLȘEVIC INTRE MOSCOVA ȘI KALININ A FOST STRĂPUNS DE TRUPELE GERMANE

BERLIN 22 Noembrie (Telegramă particulară).—Extrem de semnificative sunt actualele operațiuni desfășurate pe frontul răsăritean, care se caracterizează prin aceia că ofensiva germană progresează fără intrerupere in punctele sensibile deja cunoscute. In plus, această ofensivă pare să aibă puternice repercusiuni asupra sectoarelor invecinate ale frontului, unde se invederează așișderea o mișcare mai puternică. Comunicatele date de inamic furnizează interesante concluzii.

Astfel, spre exemplu, „Exchange Telegraph" vorbește in dările sale de seamă cotidiene, despre o schimbare esențială a situației in toate sectoarele frontului in ultimele 24 de ore.

Comunicatele americane anunță o importantă străpungere germană, efectuată intre Kalinin și Moscova.

Toate aceste comunicate confirmă seriozitatea situației create in urma nouilor atacuri germane, corespunzând aidoma așteptărilor favorabile scontate de Berlin in privința evoluției militare.

Cetatea Hangoe atacată crâncen de artileria finlandeză

HELSINKI, 21 (Rador). — Corespondentul agenției Stefani transmite comunicatul de Vineri al inaltului comandament al forțelor armate finlandeze, având următorul cuprins:

Artileria finlandeză a concentrat focul său asupra cetății Hangoe, lovind in plin cazemate, depozite, poduri și lucrări de fortificație, in special in sectoarele Hasto și Husoe.

In sectoarele istmul Careliei și Syvaer, tir de artilerie de o parte și de alta. O baterie sovietică a fost nimicită și un puternic detașament de trupe sovietice a fost împrăștiat in zona Syvaeri de către artileria finlandeză. Două atacuri inamice au fost respinse.

In Carelia Orientală situația se menține neschimbată. Patrulările au fost active. Un atac local inamic a fost respins.

Pe mare, nimic de semnalat.

Numeroase explozii in apropiere de insulele Suursari și Seiskaari par să confirme știrea că vasele sovietice cari au incercat să treacă prin apropierea acestor baze fortificate s'au ciocnit de mine flotante.

Condițiile atmosferice au stânjenit operațiunile aeriene.

Greva minierilor americani ia proporții

NEW YORK, 21 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. anunță:

Greva din minele de cărbuni din Statele Unite ia extindere din ce in ce mai mare. Ce. 53.000 de mineri cari sunt până acum in grevă in minele ce aparțin sindicatelor, sunt sprijiniți prin greva de simpatie a mai mult de 125.000 de lucrători mineri care lucrează in 68 de mine din imprejurimi și cari nu fac parte din sindicate.

BAZA NAVALĂ LA VALETTA BOMBARDATĂ VIOLENT DE AVIAȚIA ITALIANĂ

ROMA, 21 (Rador). — Corespondentul Agenției D. N. B. transmite:

In legătură cu atacurile date de avioane de bombardament italiene, in cursul nopții de Joi spre Vineri, asupra obiectivelor militare depe insula Malta, se precizează că a fost vorba de unele dintre cele mai puternice și mai rodnice atacuri din ultima vreme.

In valuri succesive, avioanele de bombardament au atacat baza navală Valetta, lovind cu mai multe tone de bombe vasele ancorate in port.

Șantierele navale, docurile, arsenalul și depozitele, precum și alte instalații portuare au suferit grave stricăciuni. Au isbucnit mai multe incendii.

Frigul, foametea, execuțiile și sinuciderile fac ravagii cumplite intre bolșevicii inconjurați la Leningrad

STOCKHOLM, 21 (Rador). — Corespondentul agenției Stefani transmite:

Foamea și gerul continuă să bântue și să facă victime printre populația și trupele ce apără Leningradul.

Corespondentul ziarului „Dagens Nyheter" depe frontul rus anunță că nenumărate cadavre sunt ingrămădite in dezordine, in cimitire improvizate, situate in centrul orașului.

Populația este profund descurajată și se inregistrează numeroase cazuri de sinucidere.

La acestea trebue să se adauge crudele represiuni efectuate de poliția sovietică, care execută in fiecare zi sute de pretinși saboteuri.

Englezii surprinși de reacțiunea imediată a forțelor italo-germane in Libia

ROMA, 21 (Rador). — Trimisul special al agenției „Stefani" pe frontul Libiei, subliniind eșecul suferit Joi de către englezi in Marmarica, in atacurile ce au dat precum și eficacitatea contratacurilor in urma cărora britanicii au pierdut care de asalt și oameni, semnalează că se pare că englezii au rămas surprinși de imediata reacțiune a forțelor italo-germane.

INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE AL MUNCII, Str. Sărindar No. 5-7-9